NAM THỨ MƯỜI LÂM — SỐ THỨ 205B — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY THỨ HAI 24 và THỨ BA 25 JANVIER 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	Năm	Sáu tháng	Ba tháng	Một tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao, Nam-kỳ, Nhật-quốc và các Thuộc-địa Pháp	8$00	4$50	2$50	1$00
Ngoại-quốc	9.50	4.50	2.75	
	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	3.50	

Nên mua báo ở kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho trước.

Toutes les lettres destinées à la Rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN-HUY-LÊN
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
Téléphone n° 250

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1993

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . 0$50 la c/m
Contrat annuel
Fait sentimitre et par insertion. 0$15 la c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 la c/m
Petites annonces classées . . . 0$20 la ligne

Cái tục ăn tết ông Táo

Lễ cúng tiễn ông Táo (hay là thần thổ công) có đầu từ bao giờ, ở trong kinh điển không thấy đâu nói đến, mà ở nước ta, thì từ Trung-kỳ đến Bắc-kỳ, khắp thành thị cho đến thôn quê, đâu đâu cũng thấy theo cái tục lệ ấy. Cứ hàng năm đến ngày hai mươi ba tháng chạp, nhà nào cũng mua một con cá chép (gọi là ngựa ông Táo, cúng rồi thả thả xuống hồ ao) và mấy bộ mũ mã mới cùng các lễ phẩm, đèn hương cúng lễ, để tiễn ông Táo lên chầu giời, hình như cho là một lệ thường tất phải theo như thế.

Ông Táo là thần gì ? cứ theo tục truyền ở nước ta, nguyên xưa có hai vợ chồng nhà kia, vì duyên phận chẳng ưa mà phải bỏ nhau. Người đàn bà lấy người chồng sau giàu có lắm. Một hôm, trong khi người chồng đi vắng, người vợ thấy người chồng trước vào xin, ăn mặc lam-lũ khổ-sở quá, người vợ nghĩ đến tình cũ, động lòng thương, bèn dọn cơm nước cho ăn uống, và tiếp đãi tử-tế lắm. Chợt người chồng sau ở ngoài về ; người vợ sợ quá, liền gấu người chồng trước vào trong cây rơm. Chẳng may cây rơm cháy, người chồng trước chết, người vợ đau-đớn quá, đâm đầu vào cây rơm mà chết theo, đến lúc người chồng sau hỏi ra biết chuyện đầu đuôi như thế, thương tiếc vợ quá, cũng gieo mình vào đống lửa chết nốt. Ba người ấy chết vào giờ thiêng, cùng được Thượng-đế sắc phong làm Táo thần ; ấy vì thế ta mới có câu chuyện hai ông một bà. Táo thần giữ quyền quan sát trong nhà, điều thiện điều ác, cứ đến cuối năm lại lên tâu trình ở trên thiên đình, bởi thế ta mới có cái tục cuối năm cúng tiễn ông Táo. Câu chuyện truyền lại ấy đã hoang đường không đáng tin, mà cái việc hai ông một bà lại thật đáng buồn cười lắm.

Nay ta nhân tục cúng tiễn ông Táo, mà bàn qua cái tâm-lý của người minh đối với qui thần thế nào. Nước ta tục vẫn thượng qui, lòng người vẫn là sùng phụng qui thần, lòng mê tín của người càng sâu, thì thần quyền lại càng thịnh. Đương cái buổi dân trí hãy còn bán khai, thì mượn thần quyền để làm phương khuyến thiện răn ác, thật cũng có bổ ích nhiều, chỉ khốn vì người minh bởi cái lòng mê tín quá, rồi ý-kiến thiên đi, chỉ mong nịnh thần để cầu phúc thoát họa, mà cử động mới thành ra lầm điều vô-lý. Suy trong tâm-lý người minh, chắc có nhiều người nghĩ rằng việc âm cũng như việc dương, cũng cúng to lễ hậu thì thần nể, cũng khéo van khéo khóc thì thần thương, miễn là ôm chân nắp bóng được một vị thần thiêng, có thế-lực uy quyền đủ bênh vực cho chớ được minh, thì tính nết không cần phải ngay thẳng, ăn ở không cần phải giữ gìn, mà cũng không bao giờ mắc phải hình phạt. Lại suy ra đến việc cầu công danh, cầu thọ khảo, cầu bình yên, và trăm chuyện ước ao, trăm điều ham muốn, đều trông vào thần lực âm phù. Trong nhà nhờ có bụt thiêng, thì sở cầu chắc là như ý. Đó cũng là vì tri-thức còn thấp hèn, mới có cái mong tưởng sai lầm đến như thế. Ta chẳng thường thấy lắm nhà, trong nhà thờ một vị thần thiêng, hoa sớm hương chiều, cầu đảo khẩn nguyện, cũng chỉ có cái mục-đích nịnh thần để cầu phúc và tránh họa mà thôi.

Ôi! phúc thiện họa dâm, là đạo trời đất, thông minh chính-trực là đức qui thần, có lẽ nào vị nể, có lẽ nào thiên tư, có lẽ nào vị khẩn lễ mà đổi trắng thay đen, có lẽ nào vì tinh diện mà giáng tường giáng phúc, phàm những cách xu mị có thể lực chuyển đi được việc đời, thì đối với qui thần tưởng đều không hiệu nghiệm. Người ta vì lòng mê tín mà sinh ra sự cúng lễ nhảm nhí, lại vì lòng cầu phúc mà sinh ra sự mộng tưởng hão huyền, những sự cúng vái thờ phụng như thế, không những là tốn tiền bạc, phí thì giờ, sinh thêm một mối phiền lụy, mà có lẽ lại vì sự tiết độc mà đắc tội với thần minh. Kinh-Thi nói : « Người ta biết cách ăn ở thì được nhiều phúc ». Kinh-Thư nói : Tự minh làm điều bậy, thì không thể tránh được tội » ; hai câu ấy đều là nói họa phúc đều tự minh làm ra, giời đất qui thần chỉ theo lẽ tự nhiên, chớ có dùng ý riêng như thói thường trên đời, mà có thể ta dùng lễ vật mà cầu được phúc, giả khóc lóc mà tránh khỏi tội đâu.

Ở xã-hội ta bây giờ, trí thức cũng đã hơi mở-mang, kiến văn cũng đã hơi rộng-rãi, không đến nỗi mờ lối lầm như xưa, cử-động việc gì, tưởng nên lấy lẽ mà xét đoán, há nên theo thói cũ mà tin chuyện hoang đường. Tục cúng thờ ông Táo cùng những tục thờ phụng cầu cúng vẫn còn thịnh hành ở chốn dân gian, đã làm cho sự tiến hóa của minh thành ra chậm trễ, mà minh lại mang tiếng là một dân tộc chưa thoát khỏi mọi tục giã man, ta kíp nên tùy thời sửa đổi, há để còn mãi ở cái thế kỷ thứ hai mươi này. Xin ai cũng nhớ câu : « Cúng lễ bậy bạ thì không được phúc », và câu : « Qui-thần, ta nên đem lòng kính sợ mà không nên đến gần ».

H. T. B.

Vô-tuyến-điện

Ngày 21 janvier 1927

Nước Pháp

Tại thủ đô nghị-viện

Thủ đô nghị-viện đã bàn các lời chất-vấn về tiền tệ, về việc sinh hoạt đắt đỏ, và việc thợ thuyền thất nghiệp.

Việc triệt quân bị ở nước Đức

Các nhà giám-định Đồng-minh, và các đại-biểu Đức, đã điều-đình về các đồn binh ở đường sương giới phía đông nước Đức.

Tại phòng thương mại Lyon

Phòng thương-mại Lyon đặt hội đồng nghành tiếp quan Toàn-quyền xứ Madagascar M. Olivier, và đặt tiệc khoản đãi ngài.

Mỹ thái

Tại hội-đồng các quan thượng-thư, quan tổng-thống Doumergue có ký lệnh cho phép phát hành các ngân đơn hạn 15 năm để lấy tiền hoàn các ngân-đơn ngắn hạn đến tháng septembre phải giả. Ngân-đơn mới này, chỉ phát hành một số đã dùng để hoàn các ngân đơn đến hạn mà thôi.

Việc Trung hoa

M. Briand đã trình với hội-đồng các quan thượng-thư về vấn phương sách thi hành để giữ gìn sự bình-an cho người Pháp ở Trung-hoa.

Một cuộc đấu xảo

Ngày hôm nay quan tổng-trưởng bộ thuộc-địa đã khai cuộc đấu xảo quốc-tế có các thứ cao su. Trong các quan khách đến dự lễ, có MM. Paul Doumer, Alexandre Varenne, Henri Berenger, Augouineni.

Nước Đức

Việc lập tòa nội-các.

Thống-chế Hindenburg có viết thư cho M. Marx nói về tình thế chánh-trị ngày nay, thì cần phải có một tòa nội-các bền và mạnh. Nay không thể lập một tòa nội các có đảng xã-hội dự vào. Việc định lập một tòa nội-các với các đảng trung-ương không thành. Thống-chế mời M. Marx lập ngay một tòa nội-các với các đảng tả-hữu. Các ông nghị-viên về đảng tự-do, và về hữu-đảng nói rằng đảng trung-ương sẽ ưng việc ấy. Các ông nghị-viên về đảng dân-chủ xã-hội chắc rằng đảng dân-chủ không ưng dự tòa nội-các.

Việc Syrie

Tại nghị hội

Nghị hội xét Liban có ưng chuẩn một khoản biểu đồng-tình về các phương-sách nhân-từ của chánh-phủ Pháp, do quan Toàn-quyền Ponsot thi-hành. Nghị-hội có khen ngợi mọi việc chánh-trị của quan Toàn-quyền.

Hà-lan

Tòa thẩm phán quốc tế

Theo như lời chánh-phủ Bỉ xin, thì ông chánh tòa thẩm phán quốc-tế có nghị rộng thêm đến ngày 25 Mai, cái hạn định cho chánh-phủ Trung-hoa phải đệ trình một bản án-văn về việc bắt bản giao-nước Trung Bỉ. Trong vụ án bắt đầu ngày 15 juin, tòa sẽ xét việc ấy. Cái hạn nói trên này trước định đến ngày 16 mai.

Tây-ban-nha

Việc bình định ở Maroc

Đại-tướng Primo de Rivera có nói đại-tướng sẽ bắt đầu việc tiến tiến để trệt binh-khí, và bình-định miền thuộc quyền Tây-ban-nha, rồi đại-tướng định đem 72 đội quân ở Tétouan về. Quan tổng-ký viện Tây-ban-nha sẽ chủ trương việc tiến tiến ấy, quân Tây-ban nha sẽ tụ tập ở Tétouan, và ở Larache.

Mexique

Việc mở đầu

Bộ ngoại giao nước Mexique ưng việc đặt một cuộc trọng-tài để xử các việc phân tranh với Hoa-kỳ.

Thụy-sĩ

Sở quốc tế lao động

Ban hội-đồng hàng hải của sở quốc tế lao-động đã xét các vấn-đề quan hệ về việc bảo hiểm xã-hội, và việc bảo hiểm tật bệnh cho thủy thủ, cùng các phương sách bảo-an khác.

Nhật bản

Việc một người Cao ly bị án về tội phạm thượng

Ngày hôm qua thứ đáo nghị-viện, trong kỳ hội-đồng bàn đàm, đã ưng cuẩn một khoản xin cho nghị-viện xem các giấy má về việc xin giảm tội cho người Cao-ly Bokureiou, và vợ là người Nhật, bị án về tội phạm-thượng mà về việc ấy chánh-phủ không tỏ ý kiến ra làm sao, Đảng phản kháng tòa nội-các đọa nếu tòa nội-các không xin ngay hoàng-đế gia hạn nghị hội thêm ba ngày, để đợi cho đến khi có án giải phóng cho hai người bị án ấy, thì sẽ bỏ về bất tín nhiệm tòa nội-các.

A. R. I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

Có mấy ông hỏi về lỗi xin phẩm-hàm thế nào, vậy xin giải-đáp chung vào đây là lệ cấp phẩm hàm tại Bắc-kỳ mới đây quan thống-sứ đã ký nghị-định sửa đổi lại. Bản nghị-định ấy, bản-quán đã dịch đăng ở số báo ngày 12 và 13 janvier. Vậy xin các ngài cứ xem đó thì rõ, chứ giải đáp riêng từng việc mệt thì dài lắm.

***

LỜI HỎI. — Tôi mua báo Trung-Bắc đăng niên, có mấy điều pháp-luật sau này, xin quý báo làm ơn chỉ giáo cho :

Nguyên có tôi không biết vì cớ gì cãi nhau với dượng tôi, rồi bỏ về nhà đã tôi mười lăm năm nay, không trở lại với dượng tôi nữa ; song dượng tôi không li dị, mà có tôi cũng không lấy ai cả. Và lại một đôi khi, dượng tôi cũng khuyên nhủ cô thì về, nhưng cô tôi không nghe.

Sonr, chẳng may bây giờ dượng tôi xấu số thiệt phận nắp bóng non tây đi rồi, thì em tôi có đánh gãy thép cho cô tôi biết. Nhưng cô tôi viết giấy vào mà nói muốn về ở cùng con trai cho có mẹ có con.

1°) Vậy chú tôi (em cô tôi) có thể ngăn cấm cô tôi không được về ở với con trai thì người vợ lẽ dượng tôi có thể sinh sự ra được chuyện gì lôi thôi với cô tôi không? (người vợ lẽ này không có con cái gì cả, nhưng đã lấy dượng tôi được 15 năm nay rồi).

3°) Cô tôi có thể được quyền tự-do coi sóc cửa nhà cho con trai không?

4°) Cô tôi có thể cai quản được người vợ lẽ không?

LỜI ĐÁP. — Nếu sự tình đúng như lời trên kỳ thì cô ông không thể hưởng cái tài sản của chồng nữa, vì đối với chồng như thế là có lỗi rồi, nhưng sự mất quyền hưởng dụng ấy phải do hội-đồng gia-tộc định. Hội-đồng gia-tộc phải có trưởng-tộc làm chủ tọa và số đàn ông đàn bà từ 21 tuổi trở lên dự hội. Trưởng tộc phải làm biên bản kỳ hội-đồng ấy chứng thực rằng cô ông đã bỏ chồng đi và phải có chữ ký tất cả họ. Như thế thì cô ông mới mất quyền hưởng dụng. Tòa Thương-thẩm đã nhiều phen xử rằng chỉ có hội-đồng gia tộc mới có tư-cách hãi quyền hưởng dụng và quyền giữ con cái của người đàn bà gây phạm lỗi đối với chồng mà thôi.

Việc ấy không can gì đến chú ông là họ bên ngoại, còn người vợ lẽ có ông cũng không có quyền gì, nhưng người ta có thể xin với trưởng-tộc lập hội-đồng gia-tộc mà trất quyền của cô ông được.

Ph. h-L.

Việc Trung-hoa

Ngày 12 janvier 1927

Bắc quân thắng lợi

Tôn-Lãnh đầu hàng với quân của Mạnh-chiến-Nguyệt và có tin rằng Dư-hiến-Vân đương điều-đình để rút quân ra khỏi miền Cao-nger

Quân của Mạnh-chiến-Nguyệt ở phía tây tiến lên, và quân của Chu-Ấm-Nhân thì do phía đông-nam tiến lên, để cùng nhau hợp sức mà đánh Ninh-ba.

Từ khi quân của Tôn-truyền-Phương tiến đến Nghiêm-châu và phía nam đất Ký, tại trên sông Tô-kinh không đánh nhau trận nào cả.

Ở đại bản doanh của quốc dân quân có tin rằng tướng Hà ưng-Khâm sai huy đạo quân thứ nhất của quốc-dân quân, đã được lệnh kíp đem quân đến Chiết-giang. Về việc thì chánh, thì Nam-chánh-phủ sẽ phát-hành nhiều ngân khố trái đơi, nghĩa là sẽ mở một cuộc mượn thêm ở Pakin-châu.

Việc hành-động của Lục-vinh-Đình

Ở Thượng-hải có tin rằng Lục-vinh-Đình dự bị việc chống với Trương-tác-Lâm đánh Nam-quân. Lục có báo cho Trương biết rằng quân của Lục đóng ở đường sương-giới Quảng-đông Quảng-tây, và Hồ-nam, nếu Trương cấp đạn dược và tiền bạc cho, thì Lục sẽ giúp Trương đánh nhau với Nam-quân. Trương chưa quyết định ra làm sao.

(Dịch báo Tây)

Ngày 18 janvier 1927

Quân Phụng-thiên vẫn chưa xuống miền Nam

Trương-tôn-Xương tổng tư lệnh quân Phụng-thiên xin chính phủ trả cho hai thống quân lương. Tôn-truyền-Phương điện dụ Trương mang quân xuống Nam, nói rằng nếu không mau mau mang quân xuống thì quân quốc dân ở Giang-tây cấp kéo sang Hồ-bắc, sự trận vào An-huy làm cho đường quân Phụng-thiên lâm cảnh. Nhưng Trương còn từ chối rằng vì việc quân ở dọc đường Bắc-kinh, Hán-khẩu xếp đặt chưa xong, thì không thể đi xuống ngay được.

Một viên tổng chỉ huy của quốc dân quân bị chém

Một viên quan tổng chỉ huy của quốc dân quân ở Giang-tô, ngày 15 janvier bị quân Tôn-truyền-Phương bắt được tại trang tô giới Pháp ở Thượng hải. Ngày 16 janvier đã bị trảm quyết.

Tình hình hỗn loạn ở Hà nam

Tình hình ở Hà-nam hiện vẫn hỗn độn lắm. Một viên tướng của Ngô-bội-Phu là Ngụy-ích-Tam đầu hàng quốc dân quân. Ở phía Nam và phía Tây tỉnh ấy rất là khẩn cấp. Ngô-bội-Phu không đủ quân chia ra phòng giữ, điện xin Ngô cứu giúp.

Ngày 15 janvier Trương-tác-Lâm hạ lệnh mang quân giúp Ngô, nếu có bộ đội nào không tiến Ngô, được tiện nghi xử trí.

Các báo Quảng-châu đối với lịch cũ

Vì chính phủ quốc dân có nghị cấm các sở quan không được dùng Âm-lịch, và các báo trong ngày tết nguyên-đán không được đình bản. Nhưng các báo xin ngày ấy chỉ ra phụ trương, chứ không ra báo như mọi ngày.

(Dịch báo Tàu).

Ngày 22 janvier 1927

Việc người làm xe điện đình công

Người làm đường xe điện tô-giới Liệt-quốc vẫn đình-công, có lẽ đầu tháng février ở Thượng-hải sẽ xảy ra việc nhất luật đình công

Tình thế Hán-khẩu

Cứ như tin tức mới đây, thì tình thế ở Hán-khẩu vẫn yên.

Viện thu quan thuế ở Thượng-hải

Tôn-truyền-Phương đặt một sở riêng ở Thượng-hải để thu khoản quan thuế phụ 2 % đã định trong giao-nước Washington, mà mỗi tháng sẽ thu được độ một triệu taëls. Việc ấy không khác làm cho Tôn thành ra mâu thuẫn với Trương, vì Trương đòi rằng sẽ tiền ấy phải đem nộp vào ngân khố Bắc-kinh, Trương hắc rằng để sở thu thuế ấy sẽ làm cho bọn quân-nhân nhiều người đòm dỏ tỉnh Giang-tô, khiến cho việc nội-chiến dằng dai mãi không bao giờ yên.

Việc hành động của đảng quá kích ở Quảng-châu

Bọn quá kích ở Quảng-châu không bằng lòng, vì các quan bản hạt hãi cấm việc hiểu tính phần đối để quốc chủ nghĩa, và lại đặt tiếp khoản đãi các quan lãnh sự ngoại quốc, cùng vì các quan ấy bàn quyết là sẽ đối các cuộc bội-ước là tức để phản kháng việc ấy.

Về việc cướp phá ở Phúc-châu

Vì việc nhà giáo nội ở Phúc-châu bị cướp phá, và bà chọc đến trở mồ côi bị giết, chánh phủ Tây ban-nha có cho một chiến thuyền đương bàm đến Thượng-hải để bảo-hộ kiều dân Tây-ban-nha. Quan sứ thần Tây-ban-nha ở Bắc-kinh có sử một viên thư ký sẽ bộ sứ thần Tây-ban-nha đến Thượng-hải để giao thiệp với kiều dân Tây-ban-nha ở đấy.

Tình thế ở Trường-sa

Bọn đầy tớ làm với người Anh đình công từ ngày 13 janvier. Người Đức có ở cánh tay một cái băng đỏ chữ *German* để khỏi bị người Trung-hoa nguyễn đến.

Tình thế Cửu giang

Tình thế ở Cửu-giang ngày ngập. Quan lãnh sự Pháp bị cả soát-đoàn bắt mà giữ lại, sau người ngoại quốc phải bảo lãnh, quan quân lãnh sự không bỏ tô-giới, thì chúng mới được thả. Cả soát đoàn đòi quan lãnh sự đến Nam-xương để điều đình với các hội nghệ-nghiệp, mà các hội ấy thì lại yêu cầu những khoản vô lý.

Người ngoại quốc ở Hán-khẩu

Có điện tín riêng ở Hán-khẩu đến Thượng-hải nói rằng một nghìn người Anh, và Hoa-kỳ đã bỏ Hán-khẩu mà đi.

Quan tổng trưởng bộ ngoại giao của dân chánh phủ có tuyên bố rằng bản chánh phủ không đã thể lợi với đảng cấp tiến để ngăn ngừa việc nguyễn đến người ngoại quốc.

Ở các nhà máy sợi, và các xưởng kỹ nghệ, có xảy ra việc thợ thuyền đình công, và hãy hoại cơ khí.

Sau lại có tin rằng tin đồn rằng người ngoại quốc bỏ Hán-khẩu mà đi chưa có gì là đích xác. Lại có tin rằng quân Quảng-châu thắng quân của Tôn-truyền-Phương ở Hán-khẩu

Ngày 23 janvier 1927

Bọn đình công với lính cảnh-sát

Lính cảnh sát cướp cướp máy xe điện và xe *autobus* bị bọn đình-công nguyễn đến. Ba người lính cảnh sát bị thương. Lính cảnh sát chưa

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

đồng đến khi giải, thì họn đình công đã giải tán. Tổ giới Pháp ở Thượng-hải vẫn yên.

Tình thế Quảng-châu

Ở Quảng-châu tình tài vẫn nguy nữ. Công việc điều-đình với nước Anh và việc Sa-điện không thấy tiến bộ.

Chiến sự ở Hà-nam

Tỉnh-thế Ngô-bội-Phu trong tỉnh Hà-nam tuyệt bi vọng. Ngô phải giao quân quyền cho Trương-hoá-Lương là con trai Trương-tác-Lâm.

Đạo quân thứ 17 của Phụng-thiên tiến về phía nam Hà-nam, và sắp giao chiến với quân của Ngụy-tích-Tuy là một tướng phản nghịch theo về quân Quảng-châu.

Tàu Anh ở Dương-tử-giang

Hai chiếc tàu Anh nguyên sông Dương-tử làm đầm mấy cái đồ Trung-hoa ở gần Ossich. Nhiều người chết đuối.

Trương-tác-Lâm ở Bắc-kinh

Trương-tác-Lâm khởi hành ở Bắc-kinh ngày 25 janvier về Phụng-tiên để ăn tết Nguyên-đán.

Việc thuế muối

Số thuế muối về năm 1926 so với năm 1925 sém 10 triệu. Trong 64 triệu thu được, mà các quan địa-phương tự chiếm lấy 47 triệu. Số tiền nộp cho chánh-phủ trung-ương được 8 868 000 dollars và năm 1925 số ấy được 32 935000.

Việc giao-tế với Nhật

Đã bắt đầu điều đình để lập một hiệp-ước mới với nước Nhật.

A. R. I. P.

Tin sau cùng

Việc tư pháp ở Đông dương

Quan bảo nước Pháp có đăng một bản lệnh về cách tổ-chức việc tư-pháp ở Đông-dương.

Các phong cảnh Đông dương

Trong buổi hội-đồng mới rồi của hội Hàn-lâm Thuộc-địa-học, M. Hadamard có xin bản hội tán-thành cho lời của ông tỉnh cầu với chánh-phủ Đông-dương về việc bảo hộ các phong-cảnh Đông-dương.

A. R. I. P.

Tin Pnom-Penh

Quan Khâm-sứ Baudoin

Hãng vô-tuyến A. R. I. P. có điện như sau này:

Quan Khâm sứ Baudoin về bưu tại Paris, ngày 20 janvier mới rồi đã bàn giao các công việc xử bảo-hộ cho quan Khâm-sứ Le Fol. Nhân dịp ấy các quan Khâm-sứ Baudoin và Le Fol được chánh-phủ Mên-tiêu và nhân-dân Pháp-Mên tổ tình luyến ái lắm.

VIỆC HANOI

Les bureaux de la Direction, de l'Administration et de la Rédaction du T.B.T.V. et du Học báo sont transférés Jules Ferry n° 66bis et 68. Entrée de la Rédaction n° 39 rue Lamblot.

● Sở báo T. B. T. V. và Học báo mới dọn sang phố hàng Trống số 66. Tòa soạn có cửa riêng vào đàng phố Nhà-thờ số 39.

Thời-tiết

7 giờ	15 độ
15 giờ	17 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	12 ₰ 30
nhì,	11 80
ba,	10 70
Thóc hạng nhất,	7 30
Bắp ngô	7 60

Giá bạc. Kể từ ngày 24 Janvier 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 25.

Tuổi giá quốc tái:

Ngày 18 Janvier 1927

3 °/.	hoàn đân	66 f. 25
3 1/2 °/.	hoàn đân	84 f. 00
4 °/.	vĩnh viễn 1917	52 f 50
4 °/.	» 1918	51 f. 70
6 °/.	» 1920	72 f. 20
5 °/.	hoàn đân 1920	83 f. 20
	1925	88 f 25
4 °/.		

Ngày 22 Janvier 1927

3 °/.	vĩnh-viễn	83 f. 40
5 °/.	1915-1918	98 f. 85

Tin tàu. — Tàu *Cap Padaran* sang Pháp (Đường Anh) đến ngày 25 janvier hết 6 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Saigon. Các tàu từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lên 20 giờ 7 phút tối 24 janvier.

Tòa án đại-hình. — Tòa-án đại hình vụ thứ nhất năm nay đến ngày 14 mars 1927 sẽ mở tại tòa Thượng-thẩm Hanoi do M. Dagré cố vấn làm chủ tọa và phụ thẩm thì có MM. Collet và Languellier đều là cố vấn tại tòa Thượng-thẩm.

Các việc xét trong vụ ấy thì nay chưa định xong, nhưng xem chừng có hai việc Tây giống-sát trong vụ ấy là việc một người Tây tên là Baivy giết chết một người Annam ở trong đồn điền Thanh-hóa và việc một người tây nữa tên là Piquenot cũng giết một người Annam nữa ở mỏ Chợ-điền ở Tuyên-quang. Cái việc trên thì chưa rõ nguyên do thế nào, còn việc dưới thì phu sau này: nguyên ngày đầu tháng tám tây năm 1926, có một người phu tên là Ng-v-Uyên 24 tuổi, quán ở Ha-nam không rõ vì cớ gì bị người Tây ấy đánh chết rồi lôi vào trong bếp, ông y sĩ ở Chiêm-hóa mổ tử thi xét thì thấy người ấy phải nhiều vết đá và vết *ba toong* ở mình mẩy, nên là lách vỡ ra mà chết. Có người lại nói là đánh bằng gân bò. Rồi sau ông tuần ấy thuốc tây ở Tuyên-quang mổ xét lại thì cũng kết luận y như ông y sĩ ở Chiêm-hóa trước.

Các ngày nghỉ của các trường đệ nhị cấp. Quan Học-cảnh đông-trương vừa ấn-định các ngày nghỉ của các trường đệ nhị cấp trong xứ Bắc-kỳ, về năm 1927 như sau này:

1. Các trường Pháp-Việt đệ nhị cấp

Nghỉ tết. — Từ 29 janvier, sau buổi học chiều, đến hết ngày 9 février (Các lưu học-sinh vào trường chiều ngày 10 février và các lớp học bắt đầu học từ buổi sáng ngày 10 février).

Nghỉ lễ Pâques. — Từ trừ từ 13 avril, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày 21 avril. (Các lưu học-sinh vào trường chiều ngày 21 avril, các lớp học bắt đầu sang ngày 22 avril)

Nghỉ lễ Pentecôte. — Từ ngày 4 juin, sau buổi học chiều, cho đến hết ngày 6 juin. (Các lưu học-sinh vào trường chiều ngày 7 juin) và các lớp học bắt đầu sang ngày 7 juin.

Nghỉ hè. — Từ ngày 11 juin sau buổi học chiều cho đến hết ngày 11 septembre (Các lưu học sinh vào trường chiều ngày 11 septembre, các lớp học bắt đầu sáng ngày 11 septembre.

2. Trường kỹ-nghệ thực hành Haiphong

Nghỉ tết: — Từ ngày thứ tư 26 janvier, sau buổi học chiều, đến chiều thứ năm 10 février 1927.

Nghỉ lễ Pâques. — Từ thứ bảy 16 avril sau buổi học chiều đến 1 ngày thứ hai 18 avril 1927.

Nghỉ lễ Pentecôte. — Từ thứ bảy 4 juin 1927 sau buổi học chiều, đến hết ngày thứ hai 6 juin 1927.

Các rạp Cinéma Hanoi

RẠP CINÉMA PALACE

Từ thứ Tư 19 đến thứ Ba 25 Janvier 1927

chiếu phim ảnh rất hay

SALOME

Tích chuyện có 6 đoạn
nhiều cảnh đẹp lắm chuyện hay

Rạp FAMILY CINÉMA

Từ Thứ bảy 22 đến thứ ba 25 Janvier 1927

GÁI ĐA TÌNH

2 đoạn (chiếu hết một lần)

Bóng hình Trung-quốc đủ cách nghĩa-hiệp diệm tình và bi tình

Đào Tuyên-cảnh-Lâm và kép Chu Phi tả ra nhiều cảnh rất hay, rất khéo

ĐẮP ĐÊ VỠ LÀM GIÒ

Nhà-nước có giao cho tôi đắp cái đê mới ở chỗ vỡ Làm-giò (tỉnh Bắc-ninh) Công việc này rất là to-tát, vậy các bác cai nào có coolies thì đầu muốn làm công việc đó thì đến tại hiệu Đông-phố, 78 Phố hàng Bồ (Hanoi) để nói truyện và bàn định giá cả.

Đông-phố chủ nhân kính đại

5.996

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

Hiệu-trưởng: PHẠM HUY-LỤC

22 Phố Nhà-thờ (Rue G. Lamblot) Máy-nói số 150

Là trường tư của báo Trung-Bắc mở ra, có đủ các lớp nên Sơ-học kiêm-bị như của Nhà-nước. Chương-trình và qui-tắc theo như trường Nhà-nước, nhưng chú-trọng nhiều về sự giáo-dục cùng việc dạy Pháp-văn và Quốc-văn.

Tiền học lấy đều là vì mỗi thầy chỉ dạy độ ba chục học-trò là cùng đã có thể chăm riêng từng người được.

Buổi tối lại có lớp chuyên dạy chữ Pháp để luyện tập học-trò thi vào các trường Cao-đẳng tiểu học hoặc thi vào các công sở Nhà nước.

Thầy học đều là những người đã dạy ở các trường Nhà-nước lấy ra cả.

Cho được thỏa lòng những nhà ở các tỉnh có con em muốn cho trọ học tại Hanoi, thì Học-hiệu định nay mai sẽ mở ra một kỳ-túc-xá có chỗ ăn, chỗ ngủ, chỗ chơi cho học-trò, rất tịch-sự và hợp-thức, không phải từ chối như là từ khi mới mở trường đến nay nữa, nhưng số học-trò có được khu khá thì mới có thể mở được.

Nếu mở được một cái kỳ-túc-xá như thế thì rất là tiện cho các hàng quan chức hay thuyên chuyển, cùng là các nhà hào-phú ở các nơi chưa có trường kiêm bị, hoặc là vì lẽ gì khác mà không muốn cho học ở trường tỉnh mình

Các nhà ở xa, ai muốn hỏi điều gì xin cứ viết giấy cho hiệu-trưởng, ở số 22, phố Nhà-thờ để xin định theo mội cái timbre để trả lời.

Tại nhà máy đèn. — Quan Đốc-lý có lời truyền cho để nhân dân thành phố biết rằng ở nhà máy làm hết đêm ngày, tại bộ máy Farcot số 2 đã lắp xong, và kể từ ngày hôm nay, đèn điện đã khá hơn nhiều.

Đến cuối tháng, đèn điện lại như thường.

Từ nay đến cuối tháng, chỉ 4 hay 5 đường phố tắt từ 6 đến 7 giờ 15, và 1 hay 2 đường phố tắt từ 7 đến 9 giờ.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Chống cự lính cảnh-sát — Một hôm người lính cảnh-sát tên là Ng-văn-Niêm đi tuần ở phố hàng Lọng, trông thấy một người *chauffeur* tên là Vũ-Tuyên phóng xe ở đọc đường thì có cự bảo. Vũ Tuyên lấy làm tức và sự đăng co và đánh đấm người lính cảnh-sát ấy. Trần-v-Năng cũng làm nghề *chauffeur* hành hạ cũng đã người lính cảnh-sát ấy. Còn Ng-thị-Cúc là vợ Vũ-Tuyên thì lăng mạ người lính cảnh-sát ấy và xỉ và nói là đồ chó sin. Hỏi thì mấy người đó đều chối, không nhận lẽ gì. Vì có chứng nhận xem nay là người tên tòa lượng phạt Vũ-Tuyên và Trần-văn-Năng mỗi người 15 quan án treo và tha cho thị Cúc vì không đủ chứng cớ.

Chực lừa người lấy tiền. — Kiều-văn-Thái có ở cùng xe sao M. Đỗ-ngọc-Tiết là thư ký. Nương mới ở được hơn một tháng vì hay có bọn yả lười biếng nên chú đuổi. Hôm 10 tháng giêng tây, tòa Kiều-văn-Thái lấy cái danh thiếp của chủ đòi 6 đồng bạc cho một người bạn đem đến nhà mặt người bạn khác đó. nhưng chẳng may lại gặp khi đi vắng, cũng ngày hôm ấy tên ấy lấy cái danh thiếp đó của chủ viết đòi hai đồng của một người khác ở phố hàng Cót. Người ấy biết là mạo mới đến hỏi cuối rồi cùng giải đến sở cảm. Hỏi thì tên ấy nhận cả lời phạt Kiều-văn-Thái. 2 tháng tù.

Cướp giật. — Vũ-văn-Hoan 17 tuổi, không làm nghề nghiệp gì, một hôm vào lúc cuộc tối thấy Mme Bernad cầm tới tiền ở tay đương đi ở con đường Carreau gần trước cửa tòa án, là khúc đường vắng lắm thì nó đi theo giật lấy thì tên ấy rất là chạy. Mme Bernard kêu lên thì có hai người lính tây gác ở Hỏa-lò chạy đến đuổi bắt được quả tang. Tòa phạt Vũ-văn-2 năm tù.

Còn nữa xử nhiều việc nữa, song toàn nhỉ ăng việc thuốc phiện lậu, rượu lậu, cùng những việc đu đăng và cu ly xe bột tiền cả.

HỘI INDOPHONO

(NHÀ CHANSON & Cie cũ)

58. Phố Chàng-tiền, Hanoi

Có lời bá-cáo để các quý-khách biết rằng bản-hiệu mới có đĩa Victor *mới lấy tiếng* về nhiều lắm, và trong vài hôm nữa sẽ có mục-lục để biểu các quý-khách.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giản lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bản tại hiệu bào-chế:

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi 3008

Các sở Bưu điện. — Kể từ ngày 1er janvier 1927 trở đi, nhà bưu-điện thứ hạng ở Chợ-bờ (Bắc-kỳ) đổi làm nhà Bưu-điện thượng-hạng.

Cũng kể từ ngày ấy trở đi, nhà bưu-điện thứ hạng ở Vĩn-khê (Bắc-kỳ) chỉ nhận những bưu kiện (colis postaux) nặng đến 5 kilos là cùng.

NGHĨA NẶNG TÌNH SÂU 0$12

Sách mới xuất bản. — Lâu người đi mất hai, ba năm, hai không biết bao nhiêu tiền, mà chẳng đánh vẫn chưa ra sao. Là vì tập mở, không có phương-pháp, không có sách chỉ bảo một cách rõ ràng, giản-dị, dễ-xét.

Cuốn « SÁCH DẠY ĐÁNH CHẮN » mới xuất bản, thực là hồ được một cái khuyết-điểm, chẳng ai cũng hoan-nghênh. Theo sách ấy mà tập thì đánh, ai cũng được ngay, ai có ý sai là giảm bớt đi là thôi.

Dẫu đã biết hay chưa, cũng nên có một cuốn «SÁCH DẠY ĐÁNH CHẮN» Chưa biết, thì đọc một vài lần là biết ngay, biết ngay. Đã biết rồi, xem sách này, thì có thể nhớ tức cho sự biết của mình vậy.

SÁCH DẠY ĐÁNH CHẮN nói rõ và cái các ô, nét ô đào, lên nào cũng nói rất kỹ, mà có chín 15 cả đàn, phách, trống.

Sách in tuyết đẹp, giá bán 0$40, ở xa gửi thêm 0$15 cước. Mua 3 quyển trở lên, từ 0$05 cước một quyển mà thôi. Gửi tem hay mandat được cả.

Bán buôn tại TÂN-DÂN THƯ QUÁN, 29 phố hàng ngang Hanoi. Bán lẻ ở cái hiệu sách lớn. NAMDINH bán tại hiệu HỘI-KÝ — HAIPHONG bán tại hiệu SAM-LÂM.

THỦ CHỨNG NỢ NƯỚC 0$12

Bọn cướp ở đường Voi phục. — Trong một số trước, bản quán đã thuật việc mấy người đàn bà buôn gạo lên phố Nhồn, đi đến đường lên ngõa Voi phục thì bị một bọn cướp bóc lột mất 1200 đồng. Nay số mật-thám đã bắt được cả 10 kẻ đang xét hỏi là những tên này:

Trần-v-Tuyết, 25 tuổi, cu-ly xe ở nhà máy nước, nhà đường 88 số 131; Ng-văn-Tâm, 25 tuổi, cu-li xe ở Yên-phụ, Ng-hữu-Tiến 29 tuổi, cu-li xe gạo ở làng Tam-lá (Hà-đông), Ng-v-Ty, 30 tuổi, làm vườn ở làng Thu lá (Hà-đông).

Thi thừa-phái. — Sáng hôm nay tại trường pháp Hàm-long đã mở kỳ thi thừa-phái hạng tư cho các ông tổng-sư số sự thừa, số thừa-phái lấy có mười người mà số thí-sinh những 114 người.

Sáng hôm nay ra bài luận quốc-ngữ như sau này:

Luận quốc-ngữ

Hai họ làng kia đã sinh ra ẩu-đả vì tranh nhau một miếng ruộng, quan huyện sở-tại phải một người thừa-phái về làng ra xét mà làm hòa bình.

Trong tờ biện bảm ấy, người thừa-phái kể rõ: vì cớ gì sự ẩu đả ấy đã phát sinh, sự ẩu đả ấy đã phát sinh ra thế nào, dấu vết những người bị thương ra làm sao, và kỳ định trong làng đã đề-phòng thế nào cho khỏi hai họ ẩu lại sinh sự.

Cả ba bảm này ra hai bài tính đó và bài dịch chữ nho. Hai bài tính đó như sau này:

1° Một cái ruộng hình chữ nhật, chiều dài có 28 thước tây. Từ vì có một con đường chạy, tổng cộng dài là 32 thước tây, vậy thì chiều rộng và bề mặt cái ruộng ấy là bao nhiêu?

2° Một cái ruộng hình tam giác, mạnh nhất có 380 thước tây, bề cao có 207 thước tây, vậy thì cái ruộng ấy có bao nhiêu hectares?

Cái án mạng ở phố hàng Mã Bạch-mai. — Vụ cái án mạng nào, ngay khi mới xảy ra, bản quán đã lược thuật trong báo; nay lại được thêm tin tức như sau này:

Nguyên ngày 20 janvier vừa rồi, có đám ma một người hàng hương tên là Khán Bằng, ở ngõ hàng Mã Bạch-mai, nhà táng-chế thừa nhà táng ở nhà lý-trưởng Bạch-mai. Nhà táng làm xong, mang ra đường, nhưng đám ma sau đang xếp đặt chưa khởi hành; sực có đến bà người nhà lý-trưởng ra tây mấy nghịch cái nhà táng, làm nó xiêu vẹo cả đi. Một người nhà táng-chế là Tư-Phi nhà ở ngõ hàng Hành thấy thế, mắng tiếng hề, và ăn nó ra không cho nghịch. Tưởng hề sẽ hăng nhưng không ngờ lại nói buồng bỉnh; bèn vậy Tư-Phi cầu tiết, tát cho thằng hề một cái và đẩy nó ra khác. Bấy giờ đám ma bắt đầu đi. Nhưng vừa đi được một quãng thì sực có đến mười người lạo-lưỡng là người nhà lý-trưởng Bạch-mai, đem gậy gộc đuổi theo, tìm Tư-Phi đánh tái-hại, Tư-Phi vẫn cũng là tay chơi, biết võ, sức làm cái ở đó mãi, nhưng sau đó không được, bị bọn đánh bằng quá, nằm gục xuống. Lúc bấy giờ có Sau Cả, là bạn với Tư-Phi thấy tuổi chạy lại bênh, thì cũng bị bọn người nhà lý-trưởng đánh tái-hại, phải chạy tiếp. Bạn có người lại nâng Tư-Phi lên xe, đưa vào Hà-đông trình, rồi lại trở ra nhà-thương Bảo hộ để chữa, nhưng vì thương-tích nặng quá, vỡ cả xương sọ, nên chiều hôm ấy Tư-Phi chết ở nhà thương.

Hiện sở Mật-thám đã bắt lý-trưởng Bạch-mai và mấy người nhà giam xét.

Được trừng-trị và địp nước lụt. — Các viên chức có tên sau này, vì đã có công trong dịp nước lụt năm 1926, nên đều được thưởng mỗi người một đạo tưởng lục.

Tỉnh Bắc-giang

MM. Ng-văn-Khán, tri-phủ Lạng-giang. Vũ-khắc-Tiến tri-huyện Yên-dũng.

Tỉnh Hà-đông

MM. Bùi-thiên-Cầu, tri-phủ Hoài-đức, Ng-mạ-Như trợ-tá Hoài-đức, Lê-hữu-Mại, tri-huyện Thanh-trì, Ng-đức-Đâu, trợ-tá Thanh-trì.

Tỉnh Bắc-ninh

MM. Đoàn-Thăng, tri-huyện Thanh-miện, Vũ thiên-Bưm, tri-huyện Đông-ngàng, Nghiêm-duy-Ninh tri-huyện Gia-Lộc.

Tỉnh Hưng yên

MM. Ng-năng-Quốc, tổng-đốc Hưng-yên, Đỗ-v-Toại trợ-tá A.-thị.

Dương-bá-Hội, Ng-đình-Tâu, Vũ-xuân-Khôi, thừa-phái.

Au-phúc-Thuế, lý-trưởng Đa-quang, Chu-v-Thăng chánh-hội Phố Ân-dương. Phạm-văn-Bổn, lý-trưởng Phân-dương. Bùi-v-Liện lý-trưởng Nê-châu. Ng-v-Khoa chánh-hội Tiên-châu. Hà v-Lan lý trưởng Tiên-châu. Đào-hữu-Đức cựu lý-trưởng Tiên-châu. Phạm-v-Tại chánh-hội Phương chiểu. Ngô-xuân-Sỹ lý-trưởng Mỹ xá. Vũ-tông-Bách lý-trưởng An-lạc. Lương-hữu-Dẫn lý-trưởng Nét-lịnh. Đinh-văn-Thời lý-trưởng Bộn-xá. Phạm khắc-Thành phó hội Bái-khê.

Tỉnh Nam định

MM. Hoàng-tuấn-Trung, án-sát. Bùi-tuấn-Cơ tri-phủ Xuân-trường. Trịnh-xuân-Nham tri huyện Nam-trực. Ng-huy-Xương tri huyện Trực-ninh. Trần-v-Lan tri-huyện Vụ-bản. Phó-bá-Thuận tri-huyện Mỹ-lộc.

Tỉnh Thái-bình

MM. Ng-hợp-Phác tri-huyện Thư-trì. Trịnh-huy-Huyến, tri-huyện Quỳnh-côi. Phạm-đỗ-ng-Mỹ trợ-tá Vũ-tiên. Lý-v-Trọat thông-phán. Dương-trọng-Yêm thừa-phái Quỳnh-côi. Phạm-văn Duyên phó tổng Thuận-vi.

Tỉnh Hà nam

MM. Ng-Vụng trợ-tá Lý-nhân. Trần-xí-Miện trợ-tá Duy-tiên. Trịnh-trung-Quang trợ tá Bình-lục. Bùi-đình-Xuân thừa-phái Hà-nam. Hà-ngọc-Sán thừa-phái Lý-nhân. Trần-vũ-Bách chánh-tổng Cổ-viễn. Bùi-nguyên-Phong chánh-tổng Ngô-xá. Trần-v-Khanh chánh-tổng Văn-mỹ. Trần-đình-Đợt chánh-tổng Ngọc-lũ. Trần-văn-Đã lý-trưởng Tân-minh.

Ng-trọng-Khanh	—	Yên-đã.
Ng-khắc-Đàn	—	Hương-cảng.
Trịnh-khắc-Duyên	—	Yên-phụ.
Mai-kim-Tuyến	—	Tái-kinh.
Ng-v-Hoàn	—	Yên-ninh.
Vũ-khắc-Ngoạn	—	Yên-lãnh.
Ng-v-Kim	—	Yên-thu.
Hoàng-hữu-Khang	—	Hoàn-dương
Ng-hữu-Quát	—	Thương-cung
Trần-mạnh-Hàm	—	Cao-đà.
Trần-hữu-Duyệt	—	Đông-yên,
Vũ-văn-Tuyên	—	Vũ-xá.
Trần-ngọc-Chiêu	—	Văn-an.
Bùi-v-Vạ	—	Mão-hà.
Ng-v-Lăng	—	Hoàng-thôy.
Ng-trung Mai	—	Đa-đào
Trần-văn-Đàn	—	Lam-điền
Trần-duy-Khuê	—	Phương-trà.

Ng khắc-Việc phó tổng Yên-trung. Ng-v-Tiên lý-trưởng Yên-mỹ. Đặng-hữu-Duyệt chánh-tổng Đông-thôy.

Tỉnh Phúc yên

MM. Dương-tự-Nêu, tri-phủ Yên-lãng; Bùi-duy-Hòa, tri-phủ Đa-phúc; Nguyễn-khắc-Khoan, thông-phán Phúc-yên; Phạm-văn Nhuận, Lê-đức-Cơ, Trần-xí Vọng, thừa phái Yên-lãng; Trần-lê-Thăng, Đỗ-văn-Tuấn, thừa phái Đa-phúc; Ng-cảnh-Thanh, thừa phái Đông-anh; Ng-Cẩn, chánh-tổng Đông đô; Ng-đình-Ngôn chánh-tổng Trung-gia; Ng-đình-Sách, chánh-hội Vọng-la; Vương-văn-Tuấn, phó-tổng Sáp mai; Ng văn-Trù, phó-tổng Xuân-nộn; Ngô-văn-Tước, lý-trưởng Lục-canh; Trương-văn-Bân, phó đội 10 Đông-anh; Trần-văn-Kim, đội cơ Phúc-yên; Chu-văn-Khai, đội lý Phúc-yên; Ng-tuấn-Truyền chánh-tổng Sáp-mai; Trần-bình-Ngôn, thừa phái Đông-anh; Ng-văn-Lê, cai khố xanh; Trương-văn-Hương, cai lệ Đông-anh; Lưu quang-Đức, chánh tổng Hai-hồi, Lê-duy Quý, chánh tổng Cổ-loa; Ng-xuân-Thông, chánh tổng Xuân-nộn; Ng-hữu-Cẩn, phó tổng Tuân lệ; Phạm Tiến, phó tổng Đông-xá; Bùi-văn-Thi lý-trưởng Ngọc-giang; Ng-văn-Phú, chánh hội Hai-hồi; Ng-thế-Ty, phó hội Hai hồi; Ng-đăng-Tu, phó tổng Đông-đô; Ng-văn-Tuấn, phó tổng Yên-lãng; Vũ-văn-Bát, phó tổng Đan-tác; Hoàng-văn-Kết, chánh tổng Đa lộc; Đặng-văn-Lê, chánh tổng Hạ-lôi; Ng-đình-Quế, phó tổng Thạch-hà; Ng-hữu-Phúc, chánh-tổng Hạ-hồi; Ng-đình-Khải, phó-hội Thạch-đà; Phùng-văn-Bạo, Ng-khắc-Nhuận, Ng-văn-Hoành, phó-lý thạch-đà; Ng-văn-Vinh phó tổng Cổ-loa; Vũ-đình-Bình, phó tổng Xuân-canh; Lê-văn-Minh, chánh tổng Thanh-lâm; Lê-văn-Lân, chánh tổng Lục-tân; Trần-văn-Long, phó tổng Lục-tân; Ng-văn-Thuyết, lý-trưởng Tảo-đa.

Tỉnh Sơn-tây

MM. Nguyễn-hữu-Trường, thân-phú; Ng-đình-Cát, tri huyện Bất bạt; Phan-huy-Tăng, tri huyện Tùng-thiện.

Tỉnh Vĩnh yên

MM. Ng-văn-Đào, tri phủ Vĩnh-tường; Ng-đương-Hợp, hàng-ta Bạch hạc; Trần-văn-Quế, tri huyện Yên-lạc Ng-Cẩn, thông phán Vĩnh-yên; Lê-Vĩ, thừa phái Vĩnh-yên; Ng-hữu-Tự, thừa phái Vĩnh-tường; Ng-văn-Trai, chánh tổng Mê-sở; Trần ba-Tiếp, phó tổng Mê-sở; Ng-văn-Tương, lý trưởng Thượng-hưng; Ng trung-Hợp, lý-trưởng Nghĩa-lộ; Ng-ngọc-Quế, lý trưởng Điềm-xuân; Ng-duy-Lan, lý trưởng Bạ-sơn; Ng văn-Trụ, phó-lý Vĩnh-mỹ; Nguyễn-ngọc-Sơn, lý-trưởng Lê-lợi; Vũ-văn-Tứ, cai linh-ro.

Những phố cấm làm nhà Annam. Đường Raffenel và đường Rialan nay liệt kê thêm vào cái số những đường phố chỉ được làm nhà kiểu tây mà thôi.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ANH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

● Viết thư xin hỏi giá.

AI LÀ NGƯỜI BẮC KỲ

CŨNG CẦN PHẢI BIẾT!

Một quyển sách có 3 đạo nghị-định của quan Thống-sứ Bắc-kỳ:

1° *Ngạch thuế-thân ở Bắc-kỳ xưa đổi lại.*

2° *Việc khẩn đất ở miền trung-du và thượng-du Bắc-kỳ.*

3° *Ngạch thuế điền-thổ sửa đổi lại.*

Mỗi quyển . . . . 0$15
Tiền cước thường . . 0,05
Tiền cước Recommandé thêm 0,10

Thư và mandat gửi cho:

M. Lê-nguyên-Ôc
67-68, Rue du Coton
HANOI

Tự do diễn đàn

Nông nỗi thầy giáo ở chốn thôn quê

(Tiếp theo)

8. *Miễn giấy khai sinh.* — Trường nhà quê hiện bây giờ chưa được thành nếp như các trường tỉnh, còn phải quan sát, trăng đánh mõ rao mời cho con đi học, thế mà bắt buộc phải có giấy khai sinh thì thật là phiền lắm. Xin bãi hẳn lệ ấy đi, để tây ông trưởng giáo xem tăm thước học trò, lớn bé, tây thay ấy chỗ ngồi trong trường thừa thiếu mà nhận cho vào.

9. *Kỳ thi Sơ học yếu lược.* — Từ khi nhà nước lập kỳ thi này thì việc học ở chốn hương thôn có điều sầm uất hơn xưa. Nhưng xin cách phù gia ân cho một vài khoản sau này có lẽ lại hay hơn: 1. Ai muốn ứng thi thì cứ gửi đơn xin thì, chỉ cần phải chụp ảnh và có giấy cần cước để khỏi gian lận trong khi thi thôi; xin miễn lệ nộp giấy khai sinh trước và lý trưởng nhận thực đi. Chỉ trừ ra người nào có trúng tuyển rồi bấy giờ mới bắt buộc, phải nộp giấy khai sinh. 2. Còn ai đã bằng lý thì nhà nước cũng nên cho dân làng biết, hoặc niêm yết tại đình cho công chúng xem, và cho người ấy cũng được hưởng chút danh phận trong hương thôn, như thế bằng Sơ học yếu lược có lẽ có cái giá trị hơn nhiều, là một cách khuyến khích việc học ở thôn quê nữa.

10. *Cu li trường.* — Mỗi trường nên có một người cu li, hoặc ăn lương nhà nước, hoặc lương dân. Tây thợ số học trò mà cho lương nhiều ít, nhưng ít nhất cũng từ 3 p. trở lên. Hay là cắt cử lần lượt người trong làng ra coi giữ nhà trường, cũng từng hạn 2, 3 năm một, mà cũng được hưởng quyền lợi như xã tuần, trương tuần, quản xã. Như thế thì mới tránh khỏi được những sự trộm cắp, đồ đạc nhà trường. Trường nhà quê phần nhiều ở đình, chùa, miếu nát, cửa không có, những khi tan học, những ngày nghỉ thì kẻ mạo đăng vào nghịch ngợm xô đổ bàn, lấy đá thả sông, viết bậy ra bàn, vẽ nhảm lên tường. Đến ngày dạy học thầy giáo ra trường thấy thế có tức bực không? Im đi thì bận nhà đã vậy, bận khác sao? Tư hầm lên quan phủ huyện hay lên quan tỉnh lý là cái mầm sinh truyện rắc rối đó, lý là cái nguồn vu tháo cho thầy giáo chơi bời cờ bạc, rượu chè, gái gú đó. Có khi vì mấy điều nhỏ mọn lý mà lầm kẻ bên mặt bỏ giấy vô danh nói xấu thầy giáo đánh bạc trò quá, bỏ học đi chơi, đi muộn về sớm, có khi lại vu cho thầy hoặc buôn sách bán vở cho học trò, hoặc làm mê hát xướng không chịu dạy học. Cảnh ngộ này các ông giáo ở thành phố có hiểu cho không? Vậy muốn tránh khỏi những sự lôi thôi: ấc rồi này thì chỉ xin chính phủ cho mỗi trường một người cu-li là im được nhiều truyện.

11. *Nói về lỗi các thầy giáo.* — Nếu có thầy giáo nào làm sự lỗi thì xin quan Thanh-tra thân chính đến tận nơi mà khám xét thực hư. Nếu quả thực thầy giáo có lỗi thì tây theo lẽ mà trừng phạt một cách rất nghiêm ngặt. Còn những giấy vô danh bỗ nói xấu thầy giáo thì xin hãy đi, coi như không vậy. Nếu có làng nào hoặc chức dịch, hoặc dân đình hoặc sinh sự, hoặc hiện cáo với thầy giáo, thì xin quan thanh tra về xét, lấy cung rồi giao cho hội đồng giáo viên ở bậc nhất « hội đồng này lệ bàn ở dưới nay » nghị luận rồi theo ý hội đồng ấy mà hỏi lên quan trên phân xử. Xin đừng hỏi gì ý kiến làng hay quan phủ huyện sở tại.

12. *Tính mệnh và đồ đạc của thầy giáo ở hương thôn.* — Mỗi khi có thầy giáo bỗ về làng nào, khi mới về còn bỡ ngỡ chưa tìm được nhà ở thì dân làng phải thu xếp chỗ ở tạm cho thầy giáo trong ít lâu, để tìm nhà ở. Xin nhà nước sức cho chức dịch làng phải trông coi đến tính mệnh và đồ đạc thầy giáo một cách rất cẩn thận. Nếu thất thố đâu, hoặc trộm cướp có đã tang chứng, thì chính lý trưởng hay chánh tổng cùng kỳ dịch làng phải chịu hết trách nhiệm.

Đồng hồ ở trường học. — Ở nhà quê, đồng hồ thật hiếm, dẫu có nhưng nhiều khi sai, vậy trường trường nào có từ 2, 3 thầy giáo trở lên thì xin nhà nước cho một cái đồng hồ để lại sông trường, tất cả trường đều phải tỉ cho đồng hồ ấy làm đích, nhanh cùng nhanh, chậm cùng chậm. Bởi vì em thường thấy lắm trường nhà quê có một vài ông trường giáo không được đúng cẩn, tính khi nhẽ mọn, tư hiềm với các ông đồng sự, lấy giờ nhanh chậm mà hạch lẫn, mà tư hầm các ông ấy chậm trễ; khi nào ông chưởng giáo đi chậm thì vặn đồng hồ lại, thành ra các ông hiu tuy đi đúng giờ thành đi sớm, chờ đợi mất thì giờ vô ích. Khi nào ông ấy đi sớm thì lại vặn đồng hồ nhanh lên, cho học trò vào trước, thành ra các ông khác lại hóa đi chậm, thế là hạch lẫn, tư hầm làm hại nhau một cách gian man vô-lý. Tránh khỏi sự lôi thôi như thế, xin chính phủ cho mỗi trường một cái đồng hồ làm đích.

14. *Trả tiền lương* — Cách trả tiền lương của các ông giáo ở thôn quê lại càng phiền lắm. Lính lương ở phủ huyện lắm khi rất tiệt thôi. Có ông ở cách phủ huyện lị hàng 15 hay 20 km sứ mỗi tháng đi lĩnh lương phải đi như thế có vất vả không? Đường như thế, đi xe tốn 2, 3 đồng, lương nhiều còn khá, lương 15 đồng hay 20 đồng thì lấy gì chi dụng cho đủ? Đi bộ giới nắng lẫn đêo, sước bộ còn khá, giời mưa, đường lầm lội trơn không đi được. Có ông phải đi đó mất 4, 5 giờ đồng hồ mới đến chỗ lĩnh lương, như thế vất tốn, vừa khó nhọc, vừa nguy hiểm biết bao! Có khi lẫn đêo đến phải hay huyện thì quan đi vắng, thầy thừa đi đó!..... bấy giờ nhà giáo vơ vẩn rồi ngậm ngùi quay về không. Lâm khi đến thầy trừa giờ giấy bạc 10 $ ra chưa đổi được, nhà giáo cần tiền, lại phải chịu tiền các 5 xu, 1 hào thì mới có lương. Lại có khi thầy thừa kẻ lẽ lại lịch vất vả, tốn kém xe phẩu đoàn rồi cúp của nhà giáo 1, 2 mao. Nhất là vì tháng tết, cụ thừa lại kẻ nhỏ, kẻ lớn, đều nắm chỉ nuôi..... nhà giáo có khi lại bị cắp hoặc 4 mao, hoặc 1 nguyên. Cách tính lương như thế thật là phiền nhiều quá. Muốn tránh sự phiền nhiều ấy, xin chính phủ xét kỹ gia ân ra cho hai cách sau này thì nhà giáo thôn quê khỏi tức bực về nỗi lĩnh lương: 1° Hỏi ý kiến các ông giáo nhà quê, ai muốn lĩnh lương đâu tiện hơn cả thì cho lĩnh ở đấy. Biết sức ở hạt nọ lĩnh lương ở hạt kia cũng được, gần đến nào, phủ huyện nào thì lĩnh ở nơi ấy cũng được. 2° Cứ đến đầu tháng lương quan phủ hay quan huyện, hay quan đốc, chọn một người cai cơ hay lính cơ nào cần thận thì giao lương cho mang đi các trường trong hạt mà giả cho các thầy giáo làm riêng một quyển sổ, ai lĩnh bao nhiêu, giờ nào ngày nào, tháng nào thì biên kỹ vào đấy, và hạn ngày cho họ đi, miễn là từ mồng một đến mồng 6 tây trở lại là các thầy giáo trong hạt lĩnh đủ lương rồi. Tiền lộ phí đi như thế về phần nhà nước chịu hoặc các thầy giáo chịu. Nếu các thầy giáo chịu thì quan sở tại tính xét bao nhiêu, chia với số học phát đi, thế thì ai lương nhiều thì chịu nhiều, lương ít thì chịu ít, hoặc cứ để đồng chia ra mấy ông giáo trong hạt, mỗi ông chịu một phần. Xin chính phủ gia-ân cho hai điều này thì chắc không ai ta thán về nỗi lĩnh lương nữa.

(*Còn nữa*) Ninh-Cường Nữ-sĩ.

Đào-Tuyết.

Luyện tập quốc-văn

Trường thi hương Nam định

Gấm âu muốn sự lại trời,
Bức tranh vẽ cầu về người tang thương

Lên phân mưa bay, áo áo giới thổi; âm khí nặng nề, lưng trời mây phủ, buồn thay lưu thủy là đương.

Trên con đường trắng sóa vắng tanh chỉ có một mình kỳ giả ở Văn-miếu ra về. Chợt nhìn một bãi đất hoang, trước mặt là hoa nhân nghĩa địa, bên tả là nhà chứa « phi-cơ », bên hữu là nhà ga Nam-định đó tức là trường thi Hương.

Phong cảnh đìu-hiu, rầu-rầu ngoan cố, gió thổi thông reo, bỗng hồ vắng ngắt, vắng xa đưa tiếng chuông trong miếu âm hồn, khắc khoải con chim lạc đàn gọi mẹ.

Bãi đất hoang kia có phải là chỗ chật chiếu quần nho, chỗ ông cha ta phơn phớn nhà ngọc, đem thi lễ nhẹ an hang ra bài đắp lấy giang san tổ quốc đó không?

Bốn bề bát ngát xa trông,
Tức riêng riêng những trạch lòng nước non

Phút đâu mây kéo tối rầm, cuồng phong nổi dậy, ở trong hãi cỏ rành thấp thoáng có một cụ già hình như nhân nhơn trước gió, cưỡi cọt trên mây, phăng phăng thổi mà khi tỏ, sau dần dần ngọn gió theo, đậm xanh lần bước, lững thững lại gần. Nom có vẻ nghiêm trang đạo mạo. Râu tóc trắng tinh, đôi mắt long lanh sáng quắc, khăn nhiễu tam gang, áo quần lụa hoạch, chống gậy gỗ lê, cụ tầm tìm cười, trông một cái nụ cười vui vẻ như trên tiệc ngâm thơ, âm đàm như dưới hoa ngoan nguyệt, một cái nụ cười cao thượng ngạo đời không hát nào tả được. Rồi cụ cất tiếng nói: « Anh đến đây làm gì? Anh không biết ư? Ấy đó, cái cảnh dân bể trên là bãi đất hoang này! Từ ông Sĩ-Nhiếp đem hán học truyền rộng sang Giao châu, trải qua mấy đời thay đổi đã gây cho giống Lạc-hồng biết bao trung thần lương tướng như đức Hưng-Đạo, ông Miễn-Thành, quốc thơ hào kiệt như bà hai Trưng, Triệu Ẩu thành, đại hiền như cụ Chu-văn-An, văn-nhân, mặc khách như bà Thị-Điểm cụ Yên-Đỗ. Hán học về tôn ra? Sao có thể chung đúc tinh túy non sông mà gây nên những hậu kỳ tài đó?

Chao ôi! Việt-Nam mà có nước, có lâu, có văn hóa, lễ nghi, không phải là công hán học hay sao? Cuộc đời biến cải, thịnh lắm suy nhiều, cho nên hồn « Không-Mạnh » đã thất tán, phấn linh trong sông sông Nhị, trên ngọn núi Nùng mà cái cảng sông, rầu, khanh, tướng, kim bảng đã đành cũng chỉ mơ màng phút chốc tan đi như mây bay, khói tỏa.

Nay các anh theo về tâm học phải gánh đưn cho kịp bằng người, không bắt chước ông sha an hưởng cái thú thanh nhàn được nữa, nhưng.

« Nền nếp cứ theo nền nếp cũ »
« Lễ văn phải giữ lễ văn xưa »

công danh phú quí như đám phù-vân chỉ sốt sạo cho khỏi nhục là nói giống rồng tiên mà phá bỏ tinh thần Nam-Việt, gương tiền bối không phải là đỏ cả đâu, nho không phải là « hủ » cả đâu, tam cương ngũ thường không phải là « gân » chớ hiểu lầm mà bại hoại hương hồn nghìn năm ông cha lưu lại.

Ta mong cho các anh, ta cười là vì ta hi vọng cho thiên-niên hăng hái, mà ta cũng ngậm ngùi cho hán học suy vi. Ta thấy anh còn biết đến tường đến người xưa nên có vài lời nhắn nhủ ».

Cụ nói xong lại cười, hóa hồ quay đi, vung vẩy vẩy, phất phơ áo trắng đưa theo chiều gió, vẳng nghe câu « Qui khứ lai hề! »

Một con gió giật đùng đùng, thấp thoáng ông cụ đã ở trên mây đen nghịt, ký-giả tâm thần bàng hoàng nhìn kĩ lại thì chỉ có con chim khắc khoải gọi đàn.

Hồn sĩ tử gió ù ù thổi.
Cảnh tang thương như gợi lòng đau.
Trăm năm còn có gì đâu.
Chẳng qua một bãi cỏ khâu đi đi.

Nghiêm-Toàn

TAXÉOL ROGIER

Thuốc chuyên-môn rất mạnh để trị bệnh lậu. Trị các bệnh như Gonnorrhée. — Cystite. — Catarrhe vésical rất hiệu. — Là một thứ thuốc mới các ông thầy thuốc ở thuộc-địa đều khuyên dùng thuốc ấy.

Giá một lọ: 2 $ 00

TÌM TẠI HIỆU BÁO-CHÍ

L. BLANC

15, phố Paul-Bert, Hanoi

VÌ MÙA MƯA

Sang Lào phải đi lối Đông-hà

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Đông-hà cứ thứ ba chạy lên Laobao ngả, sáng hôm sau đi đến Savannakhet đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

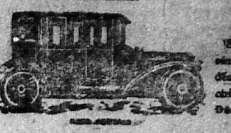

LƯỢT VỀ

Savannakhet sáng sớm thứ hai chạy đến Schepone ngủ, chiều hôm sau tới Đông-hà.

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giấy-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bán-lý liệu xếp sẵn cho đủ.

Đường đi Huế và Vinh-lị đi Nghĩa-lương ngày nào cũng có xe chạy, sáu tiếng về trước một ngày.

Lấy đánh giấy thép: PHAMVANPHI.

Vinh, Đông-hà, Thà-lý, Thakhet hay là Nagi

MỚI TÁI BẢN

QUỐC-VĂN GIÁO KHOA THƯ

LỚP ĐỒNG-ÂU

Giá bán 0 $ 10

Bán buôn và bán lẻ xin viết thơ cho

M. ĐỖ-XUÂN-THÀNH

Quản-lý nhà in Trung-Bắc tân-văn. 61-63. Phố hàng Bông. — Hanoi

GARAGE AVIAT

Góc phố Rialan và phố Gambetta, Hanoi

CHO THUÊ XE Ô-TÔ

Riêng về đám cưới

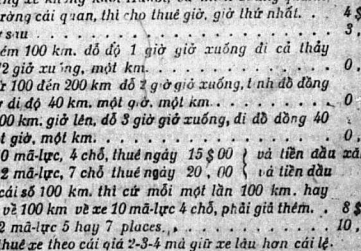

GIÁ CHO THUÊ Ô-TÔ

1. — *Những xe không khỏi Hanoi, và miền chung quanh kể cả đường cái quan, thì cho thuê giờ, giờ thứ nhất.* . . . 4 $ 00
Các giờ sau 3, 00
2. — *Đi kém 100 km. độ độ 1 giờ giờ xuống đi cả thảy 3 giờ 1/2 đi xuống, một km.* 0, 20
3. — *Đi từ 100 đến 200 km độ 2 giờ giờ xuống, tính độ đồng mỗi giờ đi độ 40 km. một giờ. một km* 0, 19
4. — *Đi 200 km. giờ lên, độ 3 giờ giờ xuống, đi độ đồng 40 km. một giờ, một km.* 0, 19
5. — *Xe 10 mã-lực, 4 chỗ, thuê ngày* 15 $ 00 } *và tiền dầu xăng,*
Xe 12 mã-lực, 7 chỗ thuê ngày 20, 00 } *và tiền dầu*
Đi qua cái số 100 km. thì cứ mỗi một lần 100 km. hay một phần về 100 km về xe 10 mã-lực 4 chỗ, phải giả thêm. . 8 $ 00
Về xe 12 mã-lực 5 hay 7 places. 10, 00
Người thuê xe theo cái giá 2-3-4 mà giữ xe lâu hơn cái lệ đã định, thì những giờ để xe đợi, phải giả mỗi giờ là . . . 1, 50

Còn giá riêng nữa về các thứ xe khác.

TÂY-DU

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Huyền-trang nghe nói, biết là thân-mẫu mình đó, vội-vàng quì hai gối xuống đất, rồi khóc ròn lên mà thưa rằng:

— Hiu mẹ không tin lời thì đã có bức thư cùng cái áo lót mình này làm chứng.

Ân tiên-thư mở xem, thấy quả-nhiên sự thực, bèn giở hai mẹ con ôm nhau mà khóc. *Ân tiên-thư* nói:

— Thôi, con liệu mà mau mau ra đi!

Huyền-trang nói:

— Mẹ con xa nhau trong mười tám năm trời nay, bây giờ con mới được gặp mẹ thì hãy còn dét tình mà đi sao cho đành!

Ân tiên-thư nói:

— Con nên mau mau lánh đi, kẻo hằng giặc *Lưu-hồng* kia về thì tất nó hại con. Vậy để sang mai ta giả-cách ốm, thì mới là năm xưa có hứa lời xin cùng một trăm đôi giầy nhà sư ở trong chùa ấy. Đại khái ta đến làm lễ « *Hoàn-nguyên* », hãy giờ sẽ bàn chuyện với con.

Huyền-trang vâng lời, sụp lạy lui ra. Lại nói chuyện *Ân tiên-thư* từ khi gặp con, trong lòng nửa lo nửa mừng. Bỗng một hôm, giả-cách ốm nặng, bỏ cơm không ăn, nằm liệt ở trên giường. *Lưu-hồng* đi việc quan về, vội hỏi *Quyền-cơ*.

Ân tiên-thư nói:

— Năm tôi còn nhỏ, có phát-nguyện xin cùng vào chùa một trăm đôi giầy nhà sư. Mấy hôm trước đây, tôi nằm mộng thấy một vị hòa-thượng, tay cầm lưỡi đao nhọn, tôi phải nộp giầy, thành ra trong mình từ đó không được khoan-khoái.

Lưu-hồng nói:

— Một việc nhỏ-nhặt như thế, sao nàng không bảo sớm cho ta hay.

Lưu-hồng tức thì truyền bảo hai người thuộc-viên họ *Vương* và họ *Lý* đi hết nhân-dân trong thành *Giang-châu*, mỗi nhà phải nộp một đôi giầy nhà sư. Hạn trong năm ngày phải nộp cho đủ, nếu không sẽ tử tội. Nhân-dân trong thành *Giang-châu* đều tuân lệnh nộp đủ.

Ân tiên-thư bảo *Lưu-hồng* rằng:

— Bây giờ giầy đã đủ rồi, chẳng hay gần đây có chùa-chiền nào không, để đem đến cúng lễ.

Lưu-hồng nói:

— Trong thành *Giang-châu* này chùa *Kim-sơn* và chùa *Tiên-sơn* ý nàng muốn đến cúng lễ ở đó sẵng được.

Ân tiên-thư nói:

— Tôi vẫn nghe tiếng chùa *Kim-sơn* là một nơi linh-ứng, vậy tôi xin đến lễ chùa ấy.

Lưu hồng lại bảo hai người thuộc-viên họ *Vương* và họ *Lý* sắp thuyền để cho *Ân tiên-thư* đi lễ. *Ân tiên-thư* đem một vài người tâm-phúc đi hầu, thẳng lối dọng sông, sở-tại thuyền sang chùa *Kim-sơn*.

Lại nói chuyện *Huyền-trang* về chùa đem mấy lời của *Ân tiên-thư* nói, thuật lại đầu đuôi cho *Pháp-minh hòa-thượng* nghe. *Pháp-minh hòa-thượng* xiết bao mừng-rỡ. Cách mấy hôm sau, bỗng thấy một đám nữ-tỳ vào trước, nói có *Lưu* phu-nhân (tức là *Ân tiên-thư*) đến chùa để làm lễ « *Hoàn-nguyên* ». Các sư nghe nói, đều ra cửa chùa đã nghênh-tiếp *Lưu* phu-nhân.

Ân tiên-thư bước vào, bảo nữ-tỳ đem một trăm đôi giầy nhà sư cùng các lọ-vật để vào cái mâm. *Ân tiên-thư* chàm hương đàng lễ xong phật, rồi nói với *Pháp-minh hòa-thượng* đem giầy phân-phát cho các sư, mỗi vị một đôi.

Khi các sư giải-tán rồi, *Huyền-trang* thấy trên pháp-đường không có một ai, mới sụp quì ở trước mặt *Ân tiên-thư*. *Ân tiên-thư* bèn *Huyền-trang* rút giầy và tháo bít-tất ra xem thì quả nhiên thấy bàn chân bên tả thiếu một ngón chân út. Bấy giờ *Ân tiên-thư* lại ôm con mà khóc và lấy ra cái áng *Pháp minh hòa thượng* để cầu-giúp cho trong bấy lâu.

Pháp minh hòa-thượng nói:

— Thế là ngày nay mẹ con đã được gặp nhau, nhưng sự đưa gian-tặc kia biết thì tất có tai vạ, vậy phu-nhân cũng nên mau mau trở về.

Ân tiên-thư khóc mà bảo *Huyền-trang* rằng:

— *Huyền-trang* con ơi! Mẹ sở con mặt mũi vẫn vẩy tay nay làm tin. Con đi về phía tây bảo *Hồng-châu*, cách độ một nghìn năm trăm dặm. Chỗ ấy có cái nhà trọ tên gọi *Vạn-hoa-điếm*, cái nhà trọ đó là bà *Trương thị* khi trước lưu lại ở đấy, sau nhà tìm đến đấy thăm hỏi xem sao. Mẹ lại cho con một phong thư này, con đi về chốn kinh-thành, tìm vào nhà quan *Ân khai sơn* thừa-tướng. Thừa-tướng là ngoại-tổ-phụ (ông ngoại) con đó. Con đem bức thư của ta đó trình thừa-tướng, để thừa-tướng tâu với thánh-thượng sai người đem quân đến bắt đứa gian-tặc *Lưu-hồng* kia mà bảo thù cho thân-phụ con. Khi ấy con sẽ được mẹ ra. Bây giờ thì mẹ không dám ở lâu, sợ đứa gian-tặc ở đây thấy nhàm vẻ, lại lấy làm lạ.

Ân tiên-thư dặn bảo *Huyền-trang* xong, liền ở trong chùa đi ra, xuống thuyền trở về. *Huyền-trang* vào lạy tạ *Pháp minh hòa-thượng*, rồi tự khắc thẳng đường đi về lối *Hồng châu*, tìm đến *Vạn hoa điếm*.

Huyền-trang hỏi người chủ quán là *Lưu tiên-nhị* rằng:

— Năm trước một ông quan họ *Trần tự Giang-châu* qua đây có gửi bà thân-mẫu tại trong quán này, chẳng hay bây giờ bà ấy thế nào?

Lưu-tiên nhị nói:

— Bà ấy khi trước ở trong quán tôi, vì sau mắc lòa cách hai ba năm, tiền thuê trọ không ai đến trả. Hôm nay ở cái lúc tranh đã-nói tại phía nam-môn kia, ngày ngày ra phố ăn xin để nuôi miệng. Cô ông quan họ *Trần* thì bấy đến nay, không thấy tăm hơi, không hiểu ra làm sao.

Huyền-trang nghe nói, tức thì đi ra Nam-môn đến chỗ lều tranh để tìm tỉ mẫu. Khi tìm tới nơi, bà *Trương thị* hỏi:

— Tiếng ai như tiếng con là *Trần-quang-nhị* đó?

Huyền-trang nói:

— Thưa bà! chính là con trai *Trần quang-nhị* đây. Mẹ chính tên gọi *Ôn-kiều*.

Bà *Trương-thị* nói:

— Con mẹ chàng đâu mà không đến đây?

Huyền-trang nói:

— Cha chàng bị giặc đánh chết, mẹ chàng cũng bị giặc bắt đem về làm vợ.

Bà *Trương-thị* nói:

— Ai biết mà chàng biết đến đây tìm ta?

Huyền-trang nói:

— Mẹ chàng bảo chàng đến đây tìm bà. Mẹ chàng có viết một phong thư, và trao cho chàng một chiếc vòng này để làm tin.

Bà *Trương-thị* bảo đọc bức thư cho nghe và lấy tay đón chiếc vòng, rồi khóc ròn lên mà rằng:

— Con ta vì chút công-danh bỏ ta ở đây, ta vẫn tưởng nó là một đứa quan ăn bổi-nghĩa, ai ngờ nó bị người giết chết. May sao trời có lòng tựa, không nỡ để cho con ta phải tuyệt-tự, ngày nay lại sẽ có chàng đến đây tìm ta.

Huyền trang nói:

— Chẳng hay tại sao mà mất bà lại thành ra lòa cả.

Bà *Trương-thị* nói:

— Ta vì nhớ mong cha con, làm ngày không thấy cha con đến, khóc mãi thành ra lòa.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ - Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Du reste, une bière dans laquelle il y a un être vivant, cet expédient de forçat, est aussi un expédient d'empereur. S'il faut en croire le moine Austin Castillejo, ce fut le moyen que Charles Quint voulut après son abdication revoir une dernière fois la Plombes, employa pour la faire entrer dans le monastère de Saint-Just et pour l'en faire sortir.

Fauchelevent, un peu revenu à lui, s'écria :

— Mais comment ferez-vous pour respirer ?

— Je respirerai.

— Dans cette boîte ! Moi seulement d'y penser, je suffoque.

— Vous avez bien une vrille, vous ferez quelques petits trous autour de la bouche ça et là, et vous clouerez sans serrer la planche de dessus.

— Bon ! Et s'il vous arrive de tousser ou d'éternuer ?

— Celui qui s'évade ne tousse pas et n'éternue pas.

Et Jean Valjean ajouta :

— Père Fauchelevent, il faut se décider : ou être pris ici, ou accepter la sortie par le corbillard.

Tout le monde a remarqué le goût qu'ont les chats de s'arrêter et de flâner entre les deux battants d'une porte entre-bâillée. Qui n'a dit à un chat : Mais entre donc ! Il y a des hommes qui, dans un incident entr'ouvert devant eux, ont aussi une tendance à rester indécis entre deux résolutions, au risque de se faire écraser par le destin fermant brusquement l'aventure. Les trop prudents, tout chats qu'ils sont, et parce qu'ils sont chats, courent quelquefois plus de danger que les audacieux. Fauchelevent était de cette nature hésitante. Pourtant le sang froid de Jean Valjean le gagnait malgré lui. Il grommela :

— Au fait, c'est qu'il n'y a pas d'autre moyen.

Jean Valjean reprit :

— La seule chose qui m'inquiète, c'est ce qui se passera au cimetière.

— C'est justement cela qui ne m'embarrasse pas, s'écria Fauchelevent. Si vous êtes sûr de vous tirer de la bière, moi je suis sûr de vous tirer de la fosse. Le fossoyeur est un ivrogne de mes amis. C'est le père Mestienne. Un vieux de la vieille vigne. Le fossoyeur met les morts dans la fosse, et moi je mets le fossoyeur dans ma poche. Ce qui se passera, je vais vous le dire. On arrivera un peu avant la brune, trois quarts d'heure avant la fermeture des grilles du cimetière. Le corbillard roulera jusqu'à la fosse. Je suivrai ; c'est ma besogne. J'aurai un marteau, un ciseau et des tenailles dans ma poche. Le corbillard s'arrête, les croque-morts vous nouent une corde autour de votre bière et vous descendent. Le prêtre dit les prières, fait le signe de croix, jette l'eau bénite, et file. Je reste seul avec le père Mestienne. C'est mon ami, je vous dis. De deux choses l'une, ou il sera soûl, ou il ne sera pas soûl. S'il n'est pas soûl, je lui dis : Viens boire un coup pendant que le *Bon Coirg* est encore ouvert. Je l'emmène, je le grise, le père Mestienne n'est pas long à griser, il est toujours commencé, je te le couche la table, je lui prends sa carte pour rentrer au cimetière, et je reviens sans lui. Vous n'avez plus affaire qu'à moi. S'il est soûl, je lui dis : Va-t-en, je vais faire ta besogne. Il s'en va, et je vous tire du trou.

Jean Valjean lui tendit sa main sur laquelle Fauchelevent se précipita avec une touchante effusion paysanne.

— C'est convenu, père Fauchelevent. Tout ira bien.

— Pourvu que rien ne se dérange, pensa Fauchelevent. Si cela allait devenir terrible !

V

Il ne suffit pas d'être ivrogne pour être immortel

Le lendemain, comme le soleil déclinait, les allants et venants, fort clairsemés du boulevard du Maine étaient leur chapeau au passage d'un corbillard vieux modèle, orné de têtes de mort, de tibias et de larmes. Dans ce corbillard il y avait un cercueil couvert d'un drap blanc sur lequel s'étalait une vaste croix noire, pareille à une grande morte dont les bras pendent. Un carrosse drapé, où l'on apercevait un prêtre en surplis et un enfant de chœur en calotte rouge, suivait. Deux croque morts en uniforme gris à parements noirs marchaient à droite et à gauche du corbillard. Derrière venait un vieux homme en habits d'ouvrier, qui boitait. Ce cortège se dirigeait vers le cimetière Vaugirard.

On voyait passer de la poche de l'homme la manche d'un marteau, la lame d'un ciseau à froid, et la double antenne d'une paire de tenailles.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Vả lại, đem người sống mà bỏ vào sáng, cái mưu trong-tù vượt ngục đó, cũng lại là một mưu của ông hoàng-đế đã dùng. Cứ theo lời ký-sự của nhà thầy-tu *Austin Castillejo*, thì mưu ấy chính là một mưu của Vua *Charles Quint* ngày xưa, khi ngài đã từ ngôi vào tu ở nhà tu *Saint-Just* rồi, mà ngài còn muốn được gặp mặt nàng *Plombes* một lần nữa, thì ngài có dùng kế ấy để đem nàng vào nhà tu rồi lại đem ra.

Fauchelevent khi đã hơi tỉnh thì là lên mà hỏi:

— Vậy thế ông làm thế nào mà thở được?

— Rồi tôi thở được.

— Thở được ở trong cái hòm đó ru! Như tôi, thì những nghĩ đến, tôi đã ngạt hơi rồi.

— Lão hẳn có một cái khoan, âu là khoan cho ta một vài lỗ bé ở nơi gần miệng, rồi khi đóng ván thiên thì đừng đóng kín.

— Được rồi! nhưng ngộ ông ho hoặc hắt-hơi thì làm sao?

— Kẻ đã đi trốn thì không ho, không hắt-hơi.

Rồi ông lại nói:

— *Fauchelevent* lão hỡi, phải quyết mới xong: Một đường ở đây cho người ta bắt được, một đường thì đành phải đi xe đâm-ma mà ra cho thoát.

Hết thảy ai ai cũng đã có ý nhận cái thích của giống mèo hay đứng vo-vẩn ở chỗ khe hai cánh cửa bỗng-ngỗ. Ai là người lại chưa thết con mèo? Mi vào thì vào đi! Giống người cũng có những kẻ, khi gặp một việc gì nó hững-hờ như cái cửa bỗng-ngỗ, thì cũng bất quyết như con mèo, tiến thoái bất định, có khi vì cái lưỡng-lự ấy mà để cho cái cảnh-ngộ số-phận xui nên đóng ập lại mà kẹp mình vào giữa như con mèo bị cánh cửa kẹp vậy. Những kẻ cẩn-thận quá, tuy rằng tính-khí là tính-khí mèo, mà chính bởi cái tính-khí mèo đó, lại hay gặp cơ nguy-hiểm hơn là những kẻ táo-gan quả-quyết. Lão *Fauchelevent* chính là về hạng người bất quyết đó. Tuy vậy mà cái quả-cảm của *Jean Valjean* cũng dần-dần lây sang lão. Cho nên sau lão lầm-bầm mà nói:

— Ừ mà, cũng không có phương nào khác nữa.

Jean Valjean nói:

— Ta duy còn lo có một điều, là khi đâm-ma đến nghĩa-địa, thì rồi ra làm sao?

— Điều ấy thì tôi không lo. Hễ ông mà chắc thoát khỏi được cái nguy-hiểm nằm trong sáng, thì tôi xin đoan đem được ông ra ngoài cái lỗ. Người đào-huyệt là một người hay uống rượu bạn với tôi. Tên lão là lão *Mestienne*. Thật là một lão già của cây nho già. Người đào-huyệt đem người chết mà hạ xuống lỗ, tôi đây thì đem được người đào-huyệt mà bỏ vào túi áo. Việc rồi ra làm sao, để tôi xin nói ông biết. Đâm tới nghĩa-địa trước khi tối mịt một chút, chừng ba khắc đồng-hồ trước khi họ đóng cổng-sắt nghĩa-địa. Cỗ xe đâm đi vào đến tận kẽ miệng lỗ. Tôi sẽ đi theo vào; đó là phần việc của tôi. Tôi sẽ đem theo trong túi một cái búa, một cái đục với một cái kim. Xe đậu lại, bọn phu khiêng họ lấy một cái thùng mà mai vào áo-quan rồi họ hạ xuống huyệt, thầy-cả cầu hồn, làm dấu cầu-rút, rẩy nước phép rồi thầy cả đi. Còn có mình tôi ở lại với lão *Mestienne*. Tôi đã bảo, lão là bạn của tôi. Bấy giờ là duy chỉ có hai thế việc, một là lão say rồi, hai là lão chưa say. Hễ lão mà chưa say thì tôi bảo lão rằng: Anh ra làm một tợp với tôi, trong khi cửa tiệm *Bon Coing* còn ngỏ đi. Nói thế rồi tôi kéo lão đi, tôi cho lão uống say, lão ta chóng say lắm, bao giờ lão cũng ngã-ngã sẵn rồi, bấy giờ thì tôi để lão nằm yên dưới gầm bàn, tôi lấy thẻ của lão mà trở vào nghĩa-địa một mình. Từ lúc đó thì ông chỉ còn phải giao-thiệp với tôi nữa mà thôi. Vì bằng lão đương say rồi, thì tôi chỉ bảo lão có một câu: Anh đi đi, để tôi làm thay cho. Nói thế thì lão đi ngay, tôi chỉ còn việc mở sáng cho ông ra nữa mà thôi.

Jean Valjean giờ ấy, lão *Fauchelevent* vỗ-vập ngay lấy mà hôn-hít một cách quí-trọng thiết-thà rất là cảm-động.

Jean Valjean nói:

— Nếu vậy là xong cả. Hai ta ý ước, nghe.

Lão nghĩ trong bụng.

— Qui-hồ công-việc cứ như lệ thường mà chuyển vận. Ta chỉ lo rồi hóa ra việc dữ!

V

Hay uống rượu chưa đủ mà tránh khỏi chết

Hôm sau lúc mặt-trời tà-tà, thì những kẻ đi qua người đi lại lác-đác trên con đường *du Maine* ngả mũ chào một cỗ xe đâm đi qua, cỗ xe ấy kiểu cũ, có vẽ đầu lâu, xương ống và những hạt nước mắt rõ. Trong cỗ xe có một cái quan-tài phủ chăn trắng, trên có một cái hình cầu-rút đen mà to tướng, nhìn xa như là một người chết cao lớn nằm bỏ thõng hai tay xuống vậy. Đằng sau đi theo một cỗ xe ngựa, cũng trải chăn phủ làm đầu tang, trên có một thầy cả bận áo rộng ngồi với một đứa nhi-đồng hầu lễ đầu đội mũ đỏ. Hai bên cỗ xe đâm có hai tên phu khiêng bận áo xám viền đen đi kèm. Tận sau cùng thì có một ông già bận quần áo làm thợ khốp-khiêng đi theo nữa. Đâm ma đó đi về nẻo nghĩa-địa *Vaugirard*.

Có ý nhìn lão già thợ cầng thì thấy một cái cán búa, một cái mũi đục với hai cái càng kìm lòi ra ngoài túi áo.

(Còn nữa)

Những sách từ đầu đã in thành sau quyển, mọi bên chữ Pháp, mọi bên quốc-văn, bán giá như sau này:

Quyển	1	223 trang, bản.	0 $ 50	Ở xa phải trả thêm tiền
—	2	203 —	0 45	cước, mỗi quyển. . . 0$20
—	3 và 4	150 —	0 35	Cả bảy quyển giá . .
—	5 và 6	193 —	0 45	Bán một giá . . . .
—	7 và 8	239 —	0 45	
—	9 và 10	219 —	0 45	
—	11 và 12	207 —	0 45	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Chứng bệnh hàn

(Tiếp theo)

Nhứt hậu nhị hậu tam hậu

Nhứt hậu là ngày thứ nhứt ngày thứ hai là nên ở ngoài, thì tên hãy cho được giải biểu; ngày thứ ba ngày thứ tư, là vào nửa trong nửa ngoài, thì dùng hòa lý cho được song giải biểu lý; ngày thứ năm ngày thứ sáu là lên vào trong, thì nhuận hạ cho được thông lợi. Nếu không tái cảm hàn tà, thì ngày thứ bảy thái dương kinh bệnh dần, mà dần đỡ bắt, ngày thứ tám dương minh kinh bệnh dần, mà thân thì đỡ nóng; ngày thứ chín, thiếu dương kinh bệnh dần, mà tai đỡ ù; ngày thứ mười thái âm kinh bệnh dần mà bụng đói muốn ăn; ngày thứ mười một thiếu âm kinh bệnh dần, mà tâm định, đỡ khát, hắt hơi thông khiếu; ngày thứ mười hai quyết âm kinh bệnh dần, mà cho thư (gân duỗi) bụng dưới lão, các chứng bệnh đều khỏi cả.

Nhị-hậu là ngày thứ bảy mà chứng buồn đầu lại nặng thêm, thế là chứng hậu lại bắt đầu truyền tự thái dương kinh cho đến quyết âm kinh như trong sáu ngày trước.

Tam hậu là ngày thứ mười ba mà chứng hậu lại bắt đầu truyền từ thái dương kinh cho đến quyết âm kinh như trước.

Nhứt hậu thì bệnh còn nhẹ, nhị hậu là bệnh nặng, tam hậu là chứng nguy. Khi đó chính khí một hư, ngoại tà thái quá, cho nên chứng nhiệt không giải được, xích mạch và thốn mạch đều trầm và hãm, như vậy là chứng vong dương, không sao cứu được.

Tiểu dẫn

Truyền kinh cứ hạn trong bảy ngày là một hậu, vì mỗi tạng truyền một kinh hết hơn 12 giờ, cho nên 7 ngày mới truyền hết 6 kinh và lại khí số giời đất cứ 7 ngày lại bắt đầu lại, vì khí người ta cũng theo như khí số của giời đất (chữ kinh dịch thất nhật lai phục)

Thương hàn thái dương kinh tải truyền

Kinh mạch thủ túc tam dương là hiểu, kinh mạch thủ túc tam âm là lý, tự ngoài tới trong, tự nông vào sâu không có lẽ nào sáu kinh truyền hết mà lại bắt đầu quay ra truyền tự thái dương kinh vào một lượt nữa.

Họ thành bào rằng: (ngày thứ sáu quyết âm kinh truyền hết chứng hậu đang lẽ sang ngày thứ bảy là khỏi mà không khỏi, thế là chứng hậu lại bắt đầu truyền tự thái dương kinh cho đến quyết âm kinh, sang ngày thứ mười ba mà lại không khỏi, thì gọi là qui kinh hoại chứng) như vậy là lầm lắm.

Họ Mã biện giải rằng: chứng hậu truyền tự thái dương kinh đến quyết âm kinh, vì cũng như người ta thoát tiên vào cổng, rồi bước lên thềm, sau mới vào trong nhà, nghĩa rằng: thái dương kinh là dương mạch thứ ba, ở tận ngoài cùng, dương minh kinh là dương mạch thứ hai, ở phía trong thái dương kinh, thiếu dương kinh là dương mạch thứ nhất, ở phía trong dương minh kinh, đó là tam dương tức là hiểu; thái âm kinh là âm mạch thứ ba, ở phía trong thiếu dương kinh, thiếu âm kinh là âm mạch thứ hai, ở phía trong thái âm kinh, quyết âm kinh là âm mạch thứ nhất, ở phía trong thiếu âm kinh, đó là tam âm tức là lí, chứng hậu ngày thứ nhất, truyền ở thái dương kinh, ngày thứ hai truyền ở dương minh kinh, ngày thứ ba truyền ở thiếu dương kinh, ngày thứ tư truyền ở thái âm kinh, ngày thứ năm truyền ở thiếu âm kinh, ngày thứ sáu truyền ở quyết âm kinh, kinh vẫn hàn thì để truyền kinh như vậy, là nói đại khái có thể, chứ trong bảy ngày không khỏi mà chứng hậu tới chuyển, tức là trong bảy ngày hành kinh chưa hết, vẫn còn chứng hậu một kinh thái dương mà thôi, chứ không phải là truyền kinh đã hết, mà lại truyền lượt nữa.

Nếu bảo sáu kinh truyền hết, dám tà lại tự quyết âm kinh ra ngoài, mà bắt đầu truyền thái dương kinh, thì tự quyết âm kinh ra đến thái dương kinh, tôn cảnh cả âm mạch thứ hai, âm mạch thứ ba và dương mạch thứ nhứt, dương mạch thứ nhì, đều có lẽ tự ngoài vào trong, lại tự trong ra ngoài được!

Hàn tà nứt mà sinh nhiệt, lão vào tạm, phế người ta, tân dịch hai khí âm giao hết ở trong, (hai khí âm là một khí âm của giới, một khí âm của người) lại kiến hàn, quay ra ngoài bì mao bắt đầu xâm phạm kinh thái dương lượt nữa!!!

(Còn nữa) Phùng-năng-Tĩnh

Các việc lĩnh trưng và đấu giá

Việc đấu giá tại sở Công-chính Hanoi về việc đỡ đất và xây các cầu cống con ở đường thuộc-địa số 3, đoạn Bắc-kạn đến đèo Lét, trước định vào ngày 24 janvier 1927 thì nay hoãn đến 31 janvier 1927 tới 16 giờ 15 phút.

Đến ngày 7 février, hồi 16 giờ 15 tại sở Công-chính sẽ đấu giá đặt máy nước ở nhà máy nước và máy điện ở Chapa.

Việc làm đáng giá 26.198 $ 29.
Ký quĩ tạm 350.00.

— Cũng ngày hôm ấy hồi 16 giờ 30 đấu giá làm một cái cầu bằng béton armé 15 thước ở chỗ km 23 + 800 và bảy cái cống con dài 3 mètres 50 tức km. 24 + 500 đến 28 + 900 ở đường hàng tỉnh số 10, đoạn Ninh-bình đến Diên-ho.

V.ệc làm đáng giá 35.621 $ 25.
Ký quĩ tạm 550 $ 00.

Ngày thứ tư 23 février hồi 15 giờ tại sở Thương-chính Hanoi và Saigon sẽ đấu giá mua 200.000 bao dây mới, và 4.000 cân sợi để đàng làm bao mauđi.

Điều lệ để tại phòng kế toán sở Thương-chính Haiphong.

VẬN UYÊN

Khuyên học

Làm trai kinh sử phải cho thông,
Chớ khá tham chơi giống mọc đồng.
Trái bằng, dầm mưa thương nhỏ tí (1),
Ăn say ngậm đắng bạn đầu ông (2).
Cơm nhu, áo mẹ cao hơn núi,
Nợ nước công ơn lấy thánh tợ sông,
Bên sách năm khuya ta gắng sức,
Mai sau có gặp hội mây rồng.

Cảnh đi rừng

Cây xanh mát mặt gió liu liu,
Thảnh thơi xa ngàn giọng sáo tiu.
Đường tắt người đi xem vắng vẳng,
Khe ngang nước chảy gió veo veo.
Công kia mân hạt trên đầu núi,
Quốc nọ kêu vang dưới xó đèo.
Cảnh vật hiu tình xem dễ mến,
Đàn tùng, địch trúc tiếng reo reo.

Vô đề

I

Đề ai ôn tật đến cùng sông,
Vàng gió tuy cao dụng kém đồng.
Tuấn gạo con cam lìa vẻ mỹ
Nhiều tiền chân lại đáng vai công.
Khi suy giường thế cơm hoa rụng,
Buổi thạnh xem đường lúa chợ đông,
Lái gặp giữa với thuyền gió lặt,
Trời cao bể rộng ngỏ mênh mông.

II

Tơ vò chỉ thất gỡ sao rồi,
Bèo thả theo dòng mặt nước trôi.
Vinh nhục chẳng qua ba tấc đất,
Tên vang sao khiến một phương trời,
Gặp may lầm kẻ khoe tài tướng,
Lâm bí nào ai gỡ cuộc cờ.
May rủi sự đời đường nhấy mắt,
Đáo đầm mới biết nghĩa thân sơ.

Tố Diên

(1 - 2) Tên hai vị thuốc bắc.

THUỐC TRỊ NÓNG LẠNH VÀ RÉT

rất linh-nghiệm, rất có tiếng

Phải mua thứ hiệu con Bươm-Bướm mới là thứ thiệt.

Mỗi trong vo thuốc có gói theo giấy chỉ cách dùng, hãy y theo cách chỉ mà dùng mới thấy hay.

Thứ bột mỗi gói 0$10 — Thứ hoàn mỗi se 0$10

Tiệm cái:

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

46 bis, Tổng-đốc Phương, Cholon

Có gởi bán cùng mấy tiệm thuốc bắc khắp cả xứ Nam

AI MUỐN LÀM GIÀU

Bỏ ra 20 quan mà may ra được

500.000 quan

Mua một cái trái-đơn của Công-ty Panama, có rất số để hoàn lại (remboursés) Panama đã hứa Lúc mua phải nộp ngay 20 quan, cho thì 17 tháng mỗi tháng nộp 20 quan, đúng như lời đã hứa trong hiệp. (Như vậy hết ngày 40 tháng mấy xa, có thể trở nên giàu có được).

Số nộp vốn lấy của là được ngay cái số trái-đơn mà riêng mình được quyền số-đoạt, nghĩa là mình đã nộp hết tiền rồi vậy, và đến lúc trái-đơn trúng số có là nhà thì mình được mình ngoài số tiền 20 $. Mỗi trái đơn trong đó mà thì nào cũng trúng hết là 10 500 500 trái trúng đến 1.500 quan, không có thể cũng được hoàn lại là 40 quan. Mỗi năm có bốn lần rút số, hay 5 năm 20.

Như vậy mua trái-đơn thế nào cũng lợi, không khi nào thiệt

CÓ NHỮNG LỐ SAU NÀY:

130 lô.	500.000 quan	260 lô.	2.000 —
130 lô.	250.000 —	260 lô.	1.000 —
260 lô.	100.000 —	13.200 lô	1.000 —
260 lô.	10.000 —	1.700.900 trái đơn hoàn lại là	400 —

Người có trái-đơn được bốc bốn số vài cao nhất gọi số trái-đơn nếu ra vô trúng.

Cần là được tính nguyên vốn, không phải trừ phí tổn chi cả. Mỗi khoảng số số khác được một cái bằng số số trái đơn trúng số, không phải trừ tiền. Các số số trúng không ký đúng với số trái-đơn đã lại nhà ngân hàng, cho khi có trái đơn có thể đến tên được, theo như điều khoản trong hiệp lưu riêng ngày 12 Mars 1926. Bản hiệp ký là một bản hiệp bảo chứng, có gửi cho mua nhà có trái-đơn, không có điều gì phải nghi ngại cả.

Năm nào cũng có 15 Février, 15 Mai, 15 Août, 15 Novembre thì rút số.

Các ngài muốn đặt mua trái số ký tại gửi ngay 20 quan cho nhà

BRICUE NOUVELLE, 3 Rue Papère, MARSEILLE, France
R. C. MARSEILLE 6576

Cải-lương Hí-viện

Rạp hát mới

42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Hội-đồng Quản-trị hội cải-lương-hý-viện có lời kính cáo cả liệt quý hội-viên biết rằng từ thứ hai 17 cho đến 23 Janvier 1927 thì bạn hát của hội nghỉ hát ở Hanoi để xuống Haiphong diễn. Trong những ngày ấy thì có bạn hát của rạp Lạc-mông-đài ở Haiphong lên hát tại rạp của Hội, vậy các ông, các bà hội viên đến xem thì phải lấy vé.

Thu nửa tiền

Bạn hát Lạc-mộng-đài diễn tại Cải-lương hý-viện.

Tối thứ hai 24 Janvier

Diễn hai tấn

1· PHẢN BẠN ĐOẠT-THÊ

2· CẢI-LƯƠNG NAM-KỲ

Vũ-đình-Long

Thực là một vở tuồng rất hay.

Tối thứ ba 25 Janvier

diễn 2 tấn

1° TRIỆT GIANG ĐOẠT Á ĐẦU

2° CẢI LƯƠNG THEO ĐIỆU NAM-KỲ

Võ-đình-Lang 11

Thị yến bao phu-cừu. Dương-thị-Trung bị oan.

Tối thứ tư 26 Janvier

THẮT HIỀN QUYỀN

Tối thứ năm 27 Janvier

diễn 2 tấn

1° TRƯƠNG-NGỌC HỒ HÒA ĐẦU CỨU MẪU

Kép Soong đóng vai Trương-ngọc-Hồ, nhào lộn trong vòng lửa lâm kiểu rất tài tình.

2° CẢI LƯƠNG THEO ĐIỆU NAM-KỲ

Nhân lão tâm bất lão

Đại bi-kịch pha hài-kịch

Brevet d'Invention en Europe
L. MAVENCE & C
Rue Tronchet, 14 PARIS

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Cáo bạch

Cuộc vui hiếm có

Nhân dịp tết-nhiên, bản-hội sắp mở mấy cuộc *rất vui, rất rực rỡ*, và thực *buồn cười*,

1° ĐẠI HÝ-KỊCH

2° CUỘC THI KHOI HÀI

3° CUỘC THI ĐỀ THƯỞNG BẠN HÁT

Để cảm tạ liệt quý tử khi mở Sân-nhiên-đài đến giờ có lòng chiếu cố và mua vui rất đích đáng.

Bạn hát xin cố sức luyện tập và phò-trương hết tài để hiến liệt-quý. Thực là những cuộc rất vui hiếm có.

Mấy buổi đại hí kịch

Tối thứ hai 24 Janvier 1927

GƯƠNG BẠC TÌNH

(Hồi thứ I)

Hồi này có một vai kép và hai vai đào Huế hát nhiều điệu hát rất hay và có lý thú lại thêm một vai đào lồng ra trò và hát tâm câu rất buồn cười.

Tối thứ ba 25 Janvier 1927

GƯƠNG BẠC TÌNH

(Liên hồi)

Hồi này lại vui trò hơn hồi 1 đó và lại thêm một vai xã-trưởng phải lòng gái, bị vợ cả đánh ghen, ai xem cũng không thể nhịn cười được.

5009

MAO-SENG

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy nói số 248

Hiệu tốt mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách. Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

5013 MAO-THỊNH kính cáo.

Hiệu Bảo-chế

L. BLANC

31, phố Paul Bert, Hanoi

Rượu ŒNO KOLA COCA

Rượu bổ sức khỏe

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta này, quí khách nào mua hàng từ một đồng trở lên thì bản-hiệu xin kính biếu một chai con rượu Œno Kola Coca.

Hạn này chỉ kể từ 15 tháng chạp ta này cho đến tết thì thôi.

Agents généraux en Indochine : CHAPRIERE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

Vô 35 với hành khách. — Vào hồi trưa hôm qua, ở quãng đường xe điện tránh ở cầu Dịn, có một người hành khách vừa ở trên xe điện xuống, có một người *Contrôleur* đến hỏi vé, thì người ấy nói vé người nghỉ trên xe điện cầm cả, không hiểu sao người *Contrôleur* tại ngay người ấy một cái, thấy thế mấy người hành khách ở trên xe xuống sự lại thì người *Contrôleur* lại mới chịu. Sao mà vô lý thế?

X. lai sao.

Cái bạn ô tô. — Ngày hôm 22 vào hồi 10 giờ ở ngoài đường lớn Sơn-tây vào quãng làng Kim-mã có một chiếc ô-tô đựng phải một người dân-bà tên là Trần-thị Phúc quán làng Nguyên-xá phủ Hoài-đức ở trương thi để đưa vào nhà thương Phủ-doãn để điều trị.

Ngày hôm 23 vào hồi 6 giờ chiều một cái xe hàng đi ban Gia-lâm sang, khi đi qua cầu sông cái người ấy bị bị trượt chân ngã, ở ngoài có một chiếc ô-tô đi tới nơi tức thì hãm lại, song cũng đè gãy sang cái xe đó, may người không việc gì.

Thang tủ mạt. — Phạm-thị-Sự 25 tuổi làm ở Yên-phụ ăn cắp đồ của nhà may ngoài, Ng-văn-Kiên tức Ba-Đen 39 tuổi bị kiện là ăn cắp đồ nữ trang của M. Mai-Gâu, ở ngõ Yên-thái cũng phải bắt đi xét hỏi.

Các tin vặt. — Tạ-văn-Hòa tức Gian 27 tuổi mua một con dao nhọn Cau, số 24 ngõ ngõ thang tủ vì tội lăng mạ để bắt giải vào Tòa án.

Theo trát của quan dự thẩm Hanoi, số mới tham án cho xét nói về việc Phạm-văn-Bính bị nạn chết Gia-lâm, về việc Nguyễn-Minh-Gi kiện ba người làng của mình và đưa đánh chết, về việc Nguyễn-văn-Binh bán nang nga quả ở phố mới số 40 kiện Vương-v-Sac đánh mình bị thương.

Hoa Đào Trước gió

(NAM-TRUNG TÌNH NỮ-LANG)

(Nghĩa-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dầy non 300 trang. Giá bán 0$65 Cước phí 0$20. Mua buôn trừ 15 phần. Thư và Mandat xin gởi cho:

M. BÙI-XUÂN-HỌC

Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

5.500

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội Ái-hữu số Thương-chính. — Thứ sáu 21 janvier vừa rồi, hội Ái-hữu tại Thương-chính ở Bắc-kỳ đã họp đại hội-đồng thường niên để bàu ban trị-sự năm 1927 Những ông có tên sau này được trúng tử:

Chánh trưởng-hội: Tô-văn-Lượng; phó trưởng-hội: Trần-văn-Lộc; chánh thư-ký: MM. Nguyễn-phú-Lịch, Trần-văn-Lan, Vũ-huy-Thanh; chánh thủ-quỹ: Đỗ-vương-Tường; phó thủ quỹ: M. Nguyễn-khắc-Tiến; cố-vấn hội-viên: MM. Nguyễn-đình-Siêu, Đỗ-văn-Truật, Vũ-văn-Kiêm, Trương-văn-Phương.

HADONG

Ai bắt được trâu? — Tôi có một con trâu đực, kéo mũi, sừng tầm đại, nắc đen, hai sừng vênh hướng tiến, cạnh sườn cụt bên tay phải có vết thương tích chưa khỏi, con trâu ấy thất lạc tại cánh đồng làng Thổ-lệ huyện Hoàn-long, Hà-đông, từ hôm 13 tháng chạp Ất-mão vừa rồi.

Các quý chủ gần xa có ông bà nào bắt được thì làm ơn cho tôi chuộc hoặc ở xa thì gửi cho tôi một cái thư để phong bì như sau này:

M. Đinh-văn-Cương số nhà 74, đường Quan-Thánh, tỉnh Hanoi.

HÒA-BÌNH

Ai muốn mạng như con ngóe. — Mới mấy hôm nay, một người phú hiệu ta ở Phương-lâm, có việc cần đi Hanoi không gặp phiên tàu thấy nào phải xuất bằng ô-tô hàng, có đem theo trong mình hơn tám trăm bạc giấy một đồng, mà gặp nhiều nỗi sự bất hòa. Chuyến ô-tô nàng xuất hành ấy chạy được một vài đoạn đường lại hỏng máy, thì sinh thoảng người cầm lái xe lại bỏ cả xe mà ra, nào bắt thuốc lá, nào cười đùa với người phụ ngồi cạnh, nào ngành cổ lại tâm tìm nơi có con gái hành khách. Người chủ hiệu kia với một ông lão hoàn bỏ nữa thấy thế sự đến nỗi phải kêu lên xin với ông tài-xế giữ lấy tay lái ô-tô không thì can-gia. Tài-xế ta hèn giả lời rằng: «mong chúng tôi như con ngoe đấy, ai có sự tị, xuống xe mà đi bộ». Con đường Hòa-bình-Hanoi ai đã đi ô-tô qua rồi thì sẽ là gì mà không biết là nguy hiểm. Đường bằng giá được một hãng xe ô-tô chạy sao có ngày giờ cho đúng thì chẳng được đông khách đi lắm. Xem ngay như năm người còn lạn của người Tây chạy một tuần lễ hai chuyến, hàng tàn ta chạy người ngày một chuyến mà ô-tô kia vẫn chẳ không bắt khách ở dưới lên. Mà bây giờ cái hàng tàn này đến chạy có vào ngày chợ Phương-lâm là 10 ngày mới có một chuyến tàn. Xem như thế việc buôn bán ở Hòa-bình mà lại không có một hãng xe ô-tô chạy cho tử tế, e rồi ra sẽ kém về vui mất.

CẨM-BỜ

Tù đi ăn tập. — Mấy phiên chợ này người ta phàn nàn rằng có nhiều người bọn nhà phu ăn cắp lắm. Như mới đây một người nhà quê bị bọn họ moc túi, người nhà quê biết đuổi đánh tên ấy bắt lại bình nhà phu. Mấy hôm trước một người ở Sơn-tây cũng mất tại lắm ở Nhổn, nhiều lắm, phải trừng trị đi mới được.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Lễ đăng tiết đức Khải-định. — Bồi 7 giờ ngày chủ nhật vừa rồi, tại lăng đức Khải-định đã làm lễ đăng tiết. Cao các Nam quan được đoàn tang, có quan phụ chính thân thần, các quan khâm sứ chúng các quan to trong triều đến dự lễ ấy. Quan quyền Khâm-sứ d'Eloy vì bận việc ở phía Nam Trung-kỳ, nên có sử quan chánh văn phòng đến dự lễ.

Đường mâu nghẽn. — Quan Công-sứ Faifoo trình rằng vì một cái cột lớn cho nên đường cầu bằng xi-măng ở cách kilomètre 138 sụt xuống, vậy xe ô-tô không đi lại được.

Mới đèn! Mới đèn!!

Giường Hồng-kông hằng đồng mạ vàng cột vuông kiểu mới, rất nhã và các kiểu giường bằng sắt giá bán phải chăng.

GƯƠNG SOI các kiểu các kiểu KHUNG gương tây rất nhã và bền.

Hiệu TRỊNH-XUÂN-NGHĨA 7 Rue du Chanvre Hanoi Tél. n° 250.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỔNG LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol

chất: Salol

và chất: Urojormine

Giá 1$30 một hộp

子獅泰金號正

茶名

KAM-TAI

Marchand de thé de Chine

Chè là thứ thực-phẩm hàng ngày thường dùng, ba tách-hộp Tự-tinh, chè có thơm lắm hiếm ở bên phương, mà chè chính cao cũng phải đem chọn đúng, thân. Sai nhau cách vàng là ngon, thơm được khi thành nên mới nên, mà không ấy tại hương-thơm được tinh-tế bởi tạo đất, nên chè thơm hơn hẳn, ngát hơn có thay, mà lại vào thế, nên uống có thể dùng lâu nhiều ít, mà mùa tới-khác, nhưng đã tinh tiếng được. Chè là ở một thứ là vật rất quí-báu ở nước. Mà hoàn tất cả ở thứ nước Tàu gần sắp ra nên, hay gặp chè phải ở trên thế giới nay. Nên chè Tàu có đã khi chẳng kỳ đi, mà cách tính của công phải phân biệt bởi cho vừng; thơ tế, thì có lẽ cho vô tính, thì nên lại có hại cho sự-vệ-sinh. Thế nên nghề làm các phải nghiên cứu cho kỹ càng, người đông nên rất khó khăn. Riêng chè những Mỗ mở tại tỉnh Quảng-đông và Hồng-công hơn năm mươi năm nay, nên đã nên chọn được nhiều thứ chè thơm-tinh, ở trong Việt-Nam, văn văn, thật tốt ở nước Việt gì và ở đến xem ở Trung hoa, cao thơ chè nhỏ là do chỉ nhân chẳng tôi thân chính đi đến công tiếp, nhưng chẳng nên ở bao, không quản khó khăn, lại thơm được nhiều vị danh vu, bởi hàng đã nghiệp đã tính sẵn rồi nghề lâu, nhà giấy đăng chế-tạo phải nhỏ, nên chè hiu hiu-hiu, thơ thơm được mặt thơ thơm-ngon có tính như vậy Chè của hiu hiu lại có đi đến thơm-ngon thơm mát, hàng đã ở ngoài, nên đã được ngày khen, ưa gần hiu đăng, các người có hàng sắt-hoá bởi bởi chính ở hiu đăng uống nước lượt hơn ngoài, nay mới nhân đang chè thơm ngon, ấm uống ở hiu thơm-khai ngoài hơn mà nước mới thơ ở tính hiu. —

Kim-Oái chế-nhân Hồng-Kiều-Phương cẩn-bạch

HAIPHONG: 55 nhà 140, Phố Khách. Téléphone 272.

HANOI: 56 nhà 8, Phố hàng Ngang. Téléphone 422.

Chau rồi cái đẹp

53 bis, Rue Jules Ferry, Hanoi

Crème de Kiytia n° 6

Để giữ cho da không rán, và làm mất vết rán.

Crème au suc de laitue n° 117

Để làm cho da trắng, và mỡ.

Eau Mystère, làm cho da đẹp, và giữ lấy phấn.

Poudre de riz Kiytia n° 1.

Mùi thơm sâu xa, và lâu bền, rất nhỏ.

Tất cả các thứ của Viện Institut de Beauté ở Paris 6009

Vì yếu nên muốn bán, cả cửa hàng cà phê, và 9 cái buồng cho thuê có đủ đồ dùng. Hỏi tại bản quán. 6.012

TẾT NGUYÊN ĐÁN

Tiếp khách gì hơn là thứ nước hoa, các thứ rượu mùi, các thứ kẹo.

Các thứ đèn cây bằng hoa cổ matador 15 ligne và 25 ligne, Réchaud Raduis thắp bằng dầu tây. Các thứ đèn thắp dầu và có nhiều các thứ hàng bày tết nữa.

Các thứ kẹo:

Dragée armande	le kilo:	2 $ 20
» Assortirs	»	1 . 80
» pâte chocoulatée	»	1 . 80
Bonbon chocoulat aux Maron glacé		2 . 50
Réchaud Raduis grand modèle. . . .		4 . 00

Hiệu Đức-Thành bán được hạ giá hơn các nơi, là vì gửi trước được lúc bạc cao nay hàng sang đến nơi thì vừa dịp Tết.

Xin các quý-khách gần xa chiếu-cố cho thật là được cảm tạ.

ĐỨC-THÀNH. 58, Route de Hué – Hanoi.

6,013

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BẢO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

Nhà nào chả cần có?

Khi trong nhà có người thai-nghén sắp đến ngày khai-hoa mãn-nguyệt, ai là không bối rối. Nên vào nhà thương hay nên đẻ ở nhà? Để ở nhà thì sắm sửa thế nào? Nếu không có bà tâm thì đỡ lấy làm sao? Muốn khỏi phải lo về câu ấy thì nên mua ngay một quyển «SÁN-DỤC-CHÍ-NAM» và cứ theo đấy mà làm.

Khi trong nhà có trẻ-con lại nhiều điều lo ngại hơn nữa. Lúc nó ăn chơi thì nuôi thế nào cho nó cứng cáp chông nhớn? Lúc trẻ thôi bú thì cho ăn những vị gì? Khi nó ốm đau, không chịu chơi thì cả nhà lo ngại. Đứa bé chỉ giờ giời soàng hay là đang nung bệnh gì nặng? Nếu hơi một tý dễ ai tìm thầy thuốc thì vừa tốn tiền mà nhiều khi vô ích. Không gì bằng có một ông thầy thuốc sẵn ngay ở trong nhà, nghĩa là mua một quyển «SÁN-DỤC-CHÍ-NAM». Đưa bé hơ ư? Nó còn ư? Cứ tìm những chứ ấy mà tra, sẽ biết ngay bệnh soàng hay bệnh nặng. Bệnh soang thì ta chữa lấy, bệnh nặng thì ta biết mà đi tìm thầy.

Quyển «SÁN-DỤC-CHÍ-NAM» của ông y-sỹ Nguyễn-văn-Luyện có ích là thế, cho nên từ Nam chí Bắc không có tờ báo nào là không khen ngợi: ngoài Bắc thì có báo *Trung-bắc Tân-văn*, *Trung-hoa Nhật-báo*, *Thực-nghiệp Dân-báo*, *Vệ-sinh-Báo*, trong Nam thì có *Trung lập-Báo*, *Lục-tỉnh Tân-Văn*, văn văn.

Quan Bác-sỹ Coppin có làm bài tựa đề giới-thiệu cùng quốc-dân. Vả lại các chư tôn đã tin dùng sách này đến mấy nghìn quyển thì đủ biết rằng quyển «SÁN-DỤC-CHÍ-NAM» là sách rất hợp thời và thiết dụng hàng ngày trong gia-đình.

Sách «SÁN-DỤC-CHÍ-NAM» bán ở các hàng sách Hanoi và các tỉnh và ở hiệu thuốc **CHASSAGNE.**

Sách giấy 200 trang, có nhiều hình vẽ, giá 0$75.

Nhà Ba-chuông

TỔNG LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết nóng. Trị bệnh mụt nhọt. Khi bạch-đới sang yếu. Uống thì mỗi một gói sắc lấy nước, hay ngâm hoặc đánh ra rửa phát, làm cho hay ho tốt.

Ấy là:

THUỐC NƯỚC & BỘT NHỰT MAU BỘ 1$00

記 YU-KÝ 裕

39, phố hàng Ngang, Hanoi

Có bán đủ các thứ đồ vàng bạc, châu-báu, đồng-hồ, nhòm-kính, đồ xứ, văn văn.

Công việc làm rất khéo, giá bán tính rất hạ.

Giây nói số 629

PHÒNG THĂM BỆNH VÀ CHỮA RĂNG CỦA ÔNG ĐỐC-TƠ COLLUMB

32 Phố Đồng khánh, Hanoi

Nhổ răng, khoét chân răng — Thăm bệnh

Có phòng khám bệnh cho người Âu-châu mỗi ngày.

Tiền giá rẻ hơn. 5003

TẾT TA

Nay mai sắp sửa đến tết, bà con anh em xa gần dâu đâu cũng về mà họp mặt cùng nhau, sung sướng kể sao cho xiết.

Lúc bấy giờ, còn gì thú-vị cho bằng là mời nhau ăng thứ rượu TONIQUE TONKINOIS, vừa ngon, vừa bổ, lại vừa mạnh-mẽ tinh thần.

Rượu TONIQUE TONKINOIS ai ai cũng biết là thứ rượu bổ sức khỏe hạng nhất.

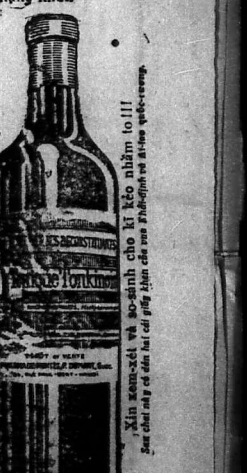

Theo thính tự-nhiên tự ra đấy, chớ không như có mấy thứ thuốc về những hình lạ, làm trẻ-con và người có tự khôn lắm không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Sao chai nào có dán hai cái giấy niêm của sở Phòng-thủ và Bảo-quốc-vương.

Rượu ấy đã từng được giấy ban khen của Vua Khải-định, và Ai-lao quốc vương chứng-nhận là thứ rượu rất có tiếng.

Rượu Tonique Tonkinois *chỉ có hiệu bảo chế* Montès, *54, Phố Paul Bert và hiệu bảo-chế LA « PHARMACIE COMMERCIALE du Nord Annam à Vinh (M. Gillet) có bán mà thôi.*

Từ nay đến tết rượu TONIQUE TONKINOIS chỉ bán có 2$00 một chai.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES du RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bịnh: Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rét cắt. Nhứt đầu, nhứt tai, nhứt răng đau mình, đau mỏi, đau lưng Nhứt gân cốt, trật cổ. có bán cùng trong các nhà bán thuốc Phải đòi hỏi cho đúng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rất cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

NẾU ngài tiếp được hàng-hóa ở Pháp gởi sang, nên giao cho M. **A. BUDELOT**, Transitaire, 3, phố Francis Garnier ở Haiphong nhận hộ để giữ-gìn khỏi hư-hỏng và mất.

3050

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng đe dầy, đau đa dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Sinaïnes và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba-chuông, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Thế nào là bệnh trĩ?

Bệnh trĩ là mọc mạn trong đại chàng mà sinh ra, nên đã mắc bệnh trĩ đại tiện đau sót mệt nhọc, sau khi đại-tiện lại thấy ra huyết, thường gọi là lòi rom. Ngài nào có bệnh này nên kịp chữa, để lâu có thể ăn thông đại chàng.

Vậy xin Liệt-qui lưu tâm giải thiệu cho vạn tạ.

TRƯƠNG-QUÊ-LÂM

TRÍ KHOA Y-SINH

36, Phố hàng Buồm, Hanoi

Bệnh hen

Bóp nước nóc và quấn sợi vai chung nó và chữa khỏi. **ESPIC** KLB một hiệu. Bán tại đi cả các hàng bán ở Anh và tại phố St-Lazare, số 38, Paris. Đòi nhận chữ ký J. ESPIC ở trên điểm thuốc.

CHÈ 宰秦

Quý-khách muốn sơi thứ chè quanh năm thơm ngon, xin lưu-tâm chiếu-cố sơi chè chính-hiệu NINH-THAI thời quý-khách sẽ được mãn-ý.

NINH-THÁI

10, Rue des Cantonnais, Hanoi

113, Phố Khách, Haiphong

78, Phố hàng Trống, Nam-định

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÉS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$90

Dù các ngài đau dạ dầy đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã liêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3002

ĐỘC TRÙNG

có phải trừ tuyệt nhứt thuốc

Tœnifuge Français

quan tương-ý DUHOURCAU

Hiệu-nghiệm hơn hết mà lại rẻ tiền. Có bán ở Paris tại hiệu LROUX, Frères 40, rue de Turenne, và cùng các nhà thuốc

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho đau đớn ở trong đường tiểu-tiện, hàng-quang, quả-thận và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh nóng buốt mà đã yêm nhiễm vào các cơ-quan ấy, song dùng thuốc *Santal Monal* thì thực là dễ khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rày những vật bẩn đã sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn tăng bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngoo-hàng, hàng-quang, quả-thận, và chuyển sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại cứ chuyển sang chân-huyết, lẫn sang quả-thận mà sau lại chân lên đến tận cạn tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên của mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể cạnh tranh với đời được.

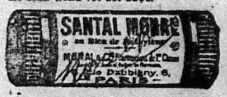

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

IMPERATOR

SUPÉRIEUR AUX ANIS

là

thứ Rượu Áp-sen

rất thơm ngon

UỐNG TIÊU-THỰC VÀ GIẢI-KHÁT

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoi, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

3007

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, lc thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐO MÀ HỎI:

KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ . . . . . Một litre:* **2$10**

Trước khi ăn cơm uống một cốc con:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gởi hàng phần người mua phải chịu

3063

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

PHOSCAO

EXQUIS DÉJEUNER

PUISSANT RECONSTITUANT

Aliment conseillé par tous les médecins aux malades, aux convalescents et aux vieillards.

ENVOI GRATUIT D'UN ÉCHANTILLON

La boîte: 0$44

XIN LƯU-Ý — **QUÀ BIẾU** — XIN NHỚ

CỦA HIỆU BÀO-CHẾ **CHASSAGNE**, 59, RUE PAUL BERT, HANOI

Nhân dịp tết nguyên-đán. — Kể từ ngày mùng mười cho đến 29 tháng chạp là ai mua thuốc tới 0$50, bản-hiệu sẽ biếu một lọ nhỏ rượu bổ.

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

CỦA GIÁO-SƯ J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ rất mạnh nhất để trị các bệnh huyết-suy, đau gân, bệnh ghip, bệnh sốt rét rừng.

AI MUA THUỐC TỪ 2$00

trở lên, tuy theo món hàng mua nhiều ít, bản-hiệu sẽ biếu một lọ rượu mùi rất quý, hoặc một lọ nước hoa Piver, hoặc một con giao cạo Apollo, hoặc một lọ nước hoa thượng hạng của nhà Giraud hay nhà Moulinard.

NHỮNG CÁC QUÝ-KHÁCH Ở XA

gửi thư về mua hàng mà có gửi liền đủ số hoặc suất soát thì cũng được phần biếu.

E. LAFON & R. LACAZE, Successeurs

RƯỢU CỦA ÔNG CÓ DANH TIẾNG LARO HE CHẾ RA MỆNH LÀ

QUINA-LAROCHE

THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHỦ VÀ TRỪ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA

Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ, đàn ông, đàn bà, con, bịnh không có thuốc nào hay bằng. Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho hồ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét làm cho ăn ngon, thuốc đó lấy làm hay có thể gian ai không đều quên đặng.

Ai ai dùng nó công đặng, nhưng là người bịnh suy cùng đàn bà hay là con nít. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại các bịnh làm cho con người yếu đuối, bị trái bao, ho cảm mạo tức ngực, rét hàn của lười trắng, trẻ trễ trong vì vì các bịnh đó đều đồng chế ra thuốc QUINA LAROCHE đặng.

Con nít huyết suy và con gái lớn đang lớn nông đờn bà sẽ khi lúc sanh nở, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.

Những người nào ở xứ hay có thấp, rét càng chẳng nên quên dùng thuốc đó.

Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị lấy làm mau và chắc. Chẳng những sẽ từ hết mà thì còn lại mạnh sau trong mình mạnh khỏe, lại thêm sức lực, ăn uống mon có chừng và chóng ta giúp sức thuốc đó vậy. Ngoài ngọc thạch của thiên thần chế ra (Lipide de Jade) thì tục ngữ của người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thảy không thuốc nào bằng.

Tức khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROHE thì chúng ta có đăng cả văn giấy chứng và thư cảm ơn của mấy người bịnh và cả văn giấy của các quan tương-ý khác nữa lòng ta.

Hết tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.

CÁCH DÙNG

Rượu QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bữa theo chứng rượu trước một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi một khắc đồng hồ uống một ly, uống 3 ly trước cơ rét 2 giờ rưỡi, thế ấy ly chót uống trước cơ nóng giờ.

Thuốc QUINA LARO HE thường thì uống không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà uống cho đã khát.

COMAR VÀ CÔNG-TY

Ông thầy bán thuốc hạng nhứt tại Paris

BANQUE DE L'INDOCHINE

ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG

東法滙理銀行

SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ đặc biệt quyền lợi: 21 Janvier 1875, 20 Février 1888, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 17 Janvier 192. 10 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 11 Décembre 1925.

TỔNG CỘNG KHOẢN DỤ-BỊ NGÂN

TỰ BẢN DỰ ĐỊNH:	Francs **72.000.000**
TỰ BẢN NỘP SỔI:	» **68.400.000**
NGÀY 30 JUIN 1294:	» **81.049.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIIe), 36, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ thống thanh-tra hàm, Chánh chủ nhân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).

Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.

Tổng chủ nhiệm: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh-tra.

CHỢ THUÊ TỦ BẠC

Tại chi quán Hanoi và Haiphong có cho các nhà gởi tiền thuê tủ bạc. Cách thức về việc thuê tủ bạc này tổ chức y hệt những nhà Băng to bên Đại-Pháp.

Muốn hỏi giá cả, và xem xét buồng để các tủ bạc thì hỏi tại nhà băng về phòng (Service des titres).

Điện-tín tắt để gởi điện-tín: INDOCHINE.

3048